

CARAGIALE SE PUPĂ CU STALIN

ȘTEFAN DUMITRESCU

CARAGIALE SE PUPĂ CU STALIN

(piesă de teatru în trei părți)

PERSONAJE :

Mărin	Drojdie
Constandin	Vasile
Dumitru	Nicolae
Gheorghe	Stalin
Ioneacă	Caragiale

CUVÂNT ÎNAINTE

Recitesc această piesă de teatru pentru a patra oară în decurs de o săptămână. Scriitorul ne-a cerut să-i trimitem cât se poate de urgent o prefață la piesă, și să fim cum nu se poate de severi. Ținând cont de complexitatea, de profunzimea și de noutatea arhitecturală a operei dramatice, lucrul nu este tocmai ușor.

Societatea Dacia Culturală, care are ca țel Renașterea românismului, îl sprijină pe Ștefan Dumitrescu în cursa lansată de noi, a aducerii premiului Nobel pentru literatură în țară, tocmai pentru că a văzut în acest autor una din marile posibilități de exprimare ale spiritului românesc, de impunere a lui în cultura europeană. Piesa de față este o capodoperă, indiscutabil, de lucrul acesta îți dai seama cu cât te apleci mai mult asupra operei dramatice. Ca mai toată opera lui Dumitrescu, și această piesă nu poate fi înțeleasă, decât după ce este dezghioțată de primul, sau de primele straturi semantice. Dacă la prima lectură îți atrag atenția pitorescul și ineditul situației dramatice, virtuțile de compozitor ale dramaturgului, arta succulentă a textului, îți dai seama la a doua lectură, că dincolo de comedia amar-tragică a destinului clasei țărănești, te așteaptă o piesă de teatru filozofică în cel mai profund sens al cuvântului. Aparent ușoară, vioaie și pitorească, dar și surprinzătoare, chiar șocantă, piesa mustește de semnificații filozofice, fiind de fapt o parabolă, o filozofare profundă și amară pe marginea sensului, destinului nostru ca popor.

Încercăm să ne adunăm cuvintele căutând un unghi, un loc de intrare în universul semantic al piesei, pentru că, mărturisim, iată, după mai multe lecturi, opera dramatică de față este greu de interpretat, chiar pentru un critic cu experiența decodificării textuale. În primul rând găsim aceste două Concepte fundamentale : Frica și Moara. Frica este trădată de

fricurile care bântuie în țară. Personajele sunt cuprinse de fricuri, ele tremură mai tot timpul în piesă, de fapt toată istoria. Metafora este extraordinară, de o profunzime și de o capacitate de iluminare semantică uimitoare. Al doilea concept central al semanticii și al construcției dramatice este Moara, Morișca, jocul care se mai cheamă și țințar, care se juca foarte mult în trecut în satele noastre. Moara este simbolul trecerii timpului, al mișcării istoriei și lumii, care macină. Istoria este o Moară care macină destinul oamenilor, al popoarelor.

Așadar în piesă suntem sub semnul și sub cupola istoriei. Acțiunea piesei se petrece în lăuntru istoriei, unde are loc măcinarea oamenilor și a neamurilor. Starea psihologică și politică a acestui popor de-a lungul istoriei este aceea a stresului permanent. De la Început ne este relevată condiția umană a acestui popor aflat tot timpul la pândă să nu fie surprins de dușman, care mai chiulește și el de la muncă, trăgându-se la o țuculiță și la un pahar de vorbă. Țăranii lui Dumitrescu (autorul, altfel destul de intelectualist, are mai multe piese cu țărani, unele capodopere, toate mustind de filozofie), sunt oameni buni, glumeți, cu înclinație către umor. Sunt însă cuprinși repede de boala fricurilor. Fricurile sunt un fel de reacție la absurdul istoriei, la cinismul, la setea de destrucție. Sunt o reacție la istorie, un mod de a comunica cu Istoria. Ca urmare a acestei frici (teribilă, difuză, venind din străfunduri) oamenii vorbesc mult. Se iau cu vorba ca să uite de frică, să nu mai audă vocea aceea a spaimii care vine din lăuntru lor. Asistăm la o dilatare (plastică și superbă) a Limbajului. Limbajul este și el o reacție la Istorie, un mod de a crea Istorie, de a comunica permanent cu ea. Limbajul încearcă să umanizeze Istoria, s-o stăpânească. Pătrundem acum într-un alt nivel semantic al operei dramaturgice. Este extrem de interesantă construcția piesei. Nu poți să-ți dai seama, este vorba de niște țărani din evul mediu, pe care spaima îi face să se proiecteze în viitor (un fel de iluminare, de anticipare a Răului, o fantă deschisă în timp), sau este vorba de doi muncitori (Vasile și Nicolae) luați din uzină și trimiși în satele lor (care trăiesc această falie deschisă brusc în subconștientul colectiv al neamului), să-i lămurească pe oameni să se treacă la colhoz. Să facă altfel spus colectivizarea. Oricum tot ce se întâmplă se petrece simultan în Istorie, și în subterana din noi, în subconștientul colectiv al neamului.

Situația dramatică imaginată de autor este iluminată de aceste două reflectoare spațial-temporale, dinspre trecut înspre viitor, și dinspre viitor înspre trecut. Și ce vedem, un popor de amărâți, veseli și senini, prinși pe picior greșit de istorie. Este indiscutabil că actualul mod de a reacționa la istorie al poporului român l-a inspirat pe dramaturg, și că tocmai lucrul acesta ni-l relevă autorul. Suntem în istorie un popor de-fensiv, surprins tot timpul în contratimp, pe picior greșit. Reacția noastră la Istorie este inversă. Suntem prin esența noastră un popor care scăpăm de Dracu și dăm de Tac-su. Un popor al cărui mod de a se salva este acela de a da din lac în puț. Acesta este mesajul esențial și tragic al autorului. Această temă ar putea fi dezvoltată foarte mult. Ideea este esențială pentru Prezentul și Viitorul nostru ca popor.

Faptul este o tragedie. Suntem un popor îmbătrânit și conservator, reacționând la prezent și viitor cu achizițiile trecutului. Orientați și pregătiți să întâmpinăm și să ne apărăm de o primejdie (turcii și tătarii) suntem extrem de vulnerabili în fața uneia noi. A celei mai mari. De fiecare dată am scăpat în istorie ca prin urechile acului, dar ulciorul nu merge de multe ori la apă. O dată ni se va înfunda! Acesta este un alt mesaj teribil al piesei. Suntem vulnerabili în fața Utopiei, a primejdiilor care ni se prezintă purtând masca Binelui. (Comunismul, Stalinismul). Atenție la acest tip de primejdie ! Este un alt mesaj teribil al operei dramatice. Caragiale și Stalin, ca personaje, sunt desigur simboluri, parabole. În spatele personajelor stau stalinismul și caragialismul ca moduri și tipologii de a percepe lumea și de a te raporta la ea. Amândouă, aceste moduri, vin din afară, de undeva de sus, din lumea bună. Da, dar ajung în substratul bazal al societății și al românismului (altă idee teribilă și îngrozitoare), pe care îl seduc, îl penetrează, îl distrug. Nu întâmplător (și aici stă toată grozăvia mesajului operei dramatice) Dumitrescu își alege ca personaj colectiv, și loc de acțiune, clasa țărănească. Este clasa bazală a românismului, cu subminarea și erodarea ei

este pusă în primejdie însăși existența istorică a neamului. Ajungem astfel la mit (în ultimă instanță piesa este una mitologică, reinterpretând dramatic un mit, recreându-l în modernitate) sâmburele semantic al piesei, concept fundamental al structurii dramatice, Calul Troian. Ioneacă și Mărin, care veghează să nu vină turcii, sunt obsedați, văd mereu în fața ochilor, venind pe zare un cal.

Este Calul Troian pe care noi ca neam îl purtăm de milenii în noi. În studiile sale de psihologie a poporului român, Ștefan Dumitrescu a ajuns la concluzia că noi românii suntem un popor sinucigaș. Stalinismul și Caragialismul, setea de a le interioriza, sunt forme ale suicidului nostru istoric ca popor. Opera dramatică de față (pe care cineva ar putea s-o ia într-o accepțiune superficială, ceea ce ar fi dureros) devine una a escatologiei acestui neam. Este o operă abisală, cutremurătoare. Noi vom pieri ca neam, ne spune dramaturgul, și noi singuri suntem cei care ne-am creat sfârșitul. Calul Troian este în psihologia noastră. De altfel, cunoaștem acest lucru, dramaturgul (care este și viitorolog) are studii aprofundate pe această temă, concluzia lui fiind că în 20-30 de ani vom dispărea ca stat, iar în 30-50 de ani vom dispărea ca popor, în fața acestui eveniment tragic singura soluție, pe care el o preconizează, fiind aceea a "încordării maxime și totale" a întregului neam, în vederea salvării sale. Acestea ar fi numai câteva repere epistemologice, care-i pot permite lectorului sau spectatorului, să descifreze nivelurile piesei, sensurile ei adânci, care sunt mai multe și cumplite. În realitate, piesa de față (Caragiale se pupă cu Stalin) este o tragedie înspăimântătoare despre destinul unui popor, purtând masca unei comedii amare. Și aceasta (a doua piesă de teatru, TRAGEDIA, cea nescrisă, dar sugerată) este de fapt marea operă dramatică, pe care ne-o dăruiește, ca să ne trezească la realitate, Dumitrescu.

TEOFIL MIREANU
sociolog al culturii

CARAGIALE SE PUPĂ CU STALIN (PIESĂ DE TEATRU ÎN TREI PĂRȚI)

Imaginea unei case din evul mediu românesc, așezată la marginea unui sat, pe o ridicătură, sau chiar într-o poiană de pădure, căci se văd în apropiere arbori bătrâni. Lângă un asemenea copac, mai mult un ciot, se vede un bătrân moțâind. Pe undeva în apropiere se aude clipocitul unui pârâiaș. Pe fundal se înalță dunga de un verde închis a unui codru. Jalea unei doine se prelinge parcă de pe gura de rai pe care o ghicești a se întinde undeva pe aproape. Și mai departe, deasupra codrilor, se văd vârfulurile albastrii ale unor munți, ca și cum s-ar înălța în altă lume. E o după amiază liniștită, pustie, a unui anotimp incert. În băătăura căsoaiei, care se vede a fi făcută mai mult din bârne, deasupra unui beci (în care poți intra prin ușa făcută din blane, sau prin fereastra ca o răsuflătoare), se văd câțiva țărani întinși să se hodinească.

Ioneacă și Drojdie joacă țântar. Constandin și Dumitru cinstesc din clondirul de rachiu, vorbind și ei. Sunt mai mult triști, privind în gol fără să se gândească la nimic. Gheorghe șade întins cu burta la soare, pe prispă, pe când Marin, cel mai bătrân dintre ei, moțâie în ciotul care a mai rămas din stejarul ce trebuie să fi fost falnic odată. Ioneacă și Drojdie n-au nici un chef să joace. Toți par cam abătuți. Acum se aude distinct sforăitul lui Gheorghe.

IONEACĂ :(trezindu-se din gândurile lui) Hai, mă, mută o dată, ce dracului, ori ai adurmit?

DROJDIE :(după un timp) Cine mă? (mută bobul la țântar).

IONEACĂ : Împăratul de la Viena, ori sultanul de la Tarigrad, că nu tu.

DROJDIE : Al dracului, Ioneacă, fes de caftan, ai vrea tu să joci țântar cu Sultanu !

IONEACĂ : (mută) Păi cum nu? (învălit deodată) Hă Hă Hă, parcă-l văd. Îl bat la țântar o dată, îl bat de două ori, îl bat și a treia oară. Lui, Măriei sale adică, nu-i vine să-și creadă urechilor. Îl bat și a zecea oară, el nimic, nu se lasă cu dat dracu. Vrea să-mi ia și el, săracu, măcar una, să se laude și el la împărații lui, când se întâlnesc și ei la o țuică.

DROJDIE : Păi da, că n-o fi el prostu lor.

IONEACĂ :(răpit de viziunea pe care o trăiește) Îl bat și a suta oară, el se minunează de cât de bine joc eu, deși îl simt cum fierbe în el. Apoi cheamă de i se aduce un ciubuc de ăla cât un tulnic

de-al nostru. Și parcă-l aud: acum înțeleg eu, dragă Ioneacă, de ce n-au putut să treacă Sultanii noștri de voi. Că dacă reușeam să vă batem pe voi, pe români, toată Europa era a noastră. Mutam capitala Imperiului Otoman la Viana.

DROJDIE : Păi da, nici nu se putea altfel.

IONEACĂ :(meditativ) Acum înțeleg eu de ce n-am putut să vă cucerim noi, turcii, deși am fost câtă frunză și câtă iarbă, să vă cucerim pe voi, pe valahi.

DROJDIE : Îî? De ce, mă?

IONEACĂ : Pentru că sunteți dați dracului voi, românii ăștia, sforăăiți, (tare) Gheorghe, bă, Gheorghe, sforăiți de se aude până aici la mine la Țarigrad, și nu mă lăsați să-mi fac somnul de după amiază, și să-mi fumez trabucul, ia vedeți să nu mă supăr, și să ridic acum oștile, să trec Dunărea și să vin asupra voastră, să dați de dracului, ce n-a pățit neam de neamul vostru. Auzi, Gheorghe, pune și tu dracului mâna la nas când sforăi, bă!

GHEORGHE:(sare speriat din somn)Ce e, bă? Ce e?

CONSTANDIN : Turcii, bă, Gheorghe, turcii, bă!

GHEORGHE :(sare punând mâna pe țepoiul sprijinit de perete) Unde sunt, bă? De unde vin? (luând-o spre pădure cu țepoiul în mână) Mărie! Lisandră ! Ioane, puiule, veniți încoace la mine!

DUMITRU :(râde) Ha, ha, ha, ha, ha! Vino, bă înapoi, nărodule! Gheorgheee ! Bă , Gheogheeeee!

DROJDIE : Nu râdeți, bă, proștilor, că nu e de râs! (mai bun la suflet) Gheorghe, vină, bă, încoace, glumirăm și noi. Măi glumește omul.

GHEORGHE :(se oprește în loc, înțelegând, nevăzând pe nimeni fugind către pădure. Întorcându-se către ei) Ce, bă, asta e de glumit? Cine e ăla de a făcut gluma asta tâmpită, bă?

DROJDIE : Nărodul ăsta de Ioneacă, n-a avut ce face. De ciudă că l-am bătut la țântar.

GHEORGHE : Să glumească și el cu ce e de glumit, auzi, bă, Ioneacă, nărodule, nu cu ce nu e de glumit.

CONSTANDIN : Are dreptate. Numai cu lucrul ăsta nu e de glumit.

DROJDIE : Face și el ca ăla, care a strigat de două ori că uite lupu, uite lupu, oameni buni, și oamenii au sărit să-l scape, deși nu era nici picior de jivină.

DUMITRU : Și când a venit lupul n-a măi sărit nimeni să-l scape.

GHEORGHE : Bine, mă, Ioneacă, să faci tu gluma asta, că acum bag țepoiul în tine, nărodule!

IONEACĂ : Ho, bă, am făcut și eu o glumă, ce, am dat cu paru ! Păi tu știi ce sforăiai, dacă trecea, dracului, vreun pâlce de tătari pe la cotul râului, și te auzea, nu da peste noi?

CONSTANDIN : Și asta este adevărat.

IONEACĂ : Și am zis-o și eu ca să împușc doi iepuri dintr-o dată, că mi se pare că și neica Mărin a ațipit în pățuiag.

MĂRIN : Asta s-o credeți voi, bă țâncilor! Da să știți că tot am văzut ceva, așa ca o dungă sclipitoare pe zare.

IONEACĂ :(sare ca ars) Aoleu, am dat-o dracului!

DROJDIE : Ei și, dacă vin parcă dau de noi. Durmim cu ursu în viziună și tot nu dau ei de noi. Țara e și așa pe drojdie.

DUMITRU : Dar când dracului n-am fost noi pe drojdie, de când ne știm am tot fost pe drojdie.

DROJDIE : Bă ,proștilor, păi așa e bine să fim, bă, că dacă suntem pe drojdie nu mai vin asupra noastră. Ce-și zic în sinea lor, lasă-i dracului de rumâni, de ce să ne mai ducem peste ei că tot nu avem ce să le luăm, sunt săraci lipiți pământului.

IONEACĂ : Și ne lasă în pace, ne lasă.

GHEORGHE : Păi tomnai de aia, că numai gluma aia n-avea voie s-o facă.

CONSTANDIN : Nu te joci cu cin-te-ncurci.

GHEORGHE :(s-a mai liniștit) Dați-mi și mie un ciocănel.

DROJDIE : Hai, mai facem un joc, Ioneacă. Baremi să te mai bat o dată, tot visezi tu cai verzi pe pereți.

DUMITRU : (îl servește pe Gheorghe) Ia, Gheorghe.

GHEORGHE : (bea cu sete) Hai noroc, oameni buni! Noroc, neică Mărine, să nu-ți scape nimic.
MĂRIN : Nici pasărea cerului nu-mi scapă, n-aveți nici o grijă, petreceți liniștiți.
IONEACĂ : Hai să te mai bat o dată, frate Drojdie. Așa, și cum îți spuneam, îl bat eu și îl bat pe Mahomed la țăntar, și numai ce-l și aud, gata, mă Ioneacă, mulțam, pentru că voi, rumâni, sunteți așa de buni, n-o să vă mai calc țara niciodată, puteți să trăiți în liniște și în pace, să vă bucurați și voi de viață.
GHEORGHE : Hă, hă, hă, hă, hă! Cai verzi pe pereți, Ioneacă.
DUMITRU : Ioneacă asta și când merge pe drum visează.
IONEACĂ : Așa e, visez că merg prin rai, îmi cântă turturelele și privighetorile la urechi.
CONSTANDIN :(începe să zică din frunză o doină)
GHEORGHE : Bun rachiul ăsta, domnule, te unge la suflet.
CONSTANDIN : Bun, da nu mai e. Ia mai du-te și adu o ulcea.
MĂRIN : Parcă zăresc ceva. Sclipește!
GHEORGHE :(O ia către beci să aducă beatură) A sărit vreun pește din Dunăre și-i sclipește coada în soare.
CONSTANDIN :(cască) Mai încolo fac pariu că o să plouă.
DROJDIE : Ai dreptate (cască),mă luă și pe mine un somn!
MĂRIN :(speriat) Țineți minte că nu e a bună.
GHEORGHE :(vine cu ulceua de rachiu) Măcar pe asta s-o bem și o luăm apoi către sat, să-i aducem pe toți în codru.
DROJDIE : Iar luași bătaie, Ioneacă, fi-ți-ar capu al dracului să-ți fie, că numai cuiburi de turturele ai în el!
IONEACĂ :(răbufnind) Cum mama dracului, mă Drojdie, că am jucat eu cu oameni mari la viața mea!
DROJDIE :(pune mâna sub cap și se culcă) Ahă, hăăă, ai jucat tu cu Împăratul de la Viana, cu Muhamed al turcilor, cu țarul muscalilor...și pe toți i-ai bătut.
IONEACĂ : Păi asta este, i-am bătut eu pe ăștia, și pe tine nu pot măcar o dată să te bat.
GHEORGHE : (toarnă în căni) Cine mai vrea rachiu? Să fie de pomană lu moșu, că l-au luat turcii, săracu, și am auzit că l-au înecat în marea lor.
CONSTANDIN :(bea) DUMNEZEU să primească.
IONEACĂ : Dă-mi și mie să beau, Gheorghe.
MĂRIN : Să vină unu să mă înlocuiască o țără, până beau și eu cât să-mi încânt limba. Al cui e rându?
DROJDIE : Al lu Ioneacă. (Mărin se dă jos din prepeleag)
DUMITRU : Eu zic că nu e nici o primejdie. Anul ăsta n-o să ne mai calce turcu, și nici tătaru.
DUMITRU : Păi da, ai vorbit tu cu Maica precista!
IONEACĂ : A vorbit, a vorbit, Dumitru ăsta nu minte de loc.

DROJDIE : Decât când doarme. (lui Ioneacă) Hai, Ioneacă, urcă-te în prepeleag, să nu rămână țara nepăzită, că dăm de dracu!
MĂRIN : (a coborât) Așa, copiii moșului. Toarnă-mi și mie, Gheorghe. Să fie de pomană lu tac'tu, că bine m-am mai înțeles eu cu el. Ca și când am fi fost frați.
IONEACĂ : (se urcă în prepeleag) Aoleo, mamă, mai bine mă făceai pasăre. Bă, da al dracului, bine e aici la înălțime! Veeeezi până departe!
DROJDIE : E, moșule, și acum că luași o țără de rachiu, spune-ne și nouă cum e la turci, cum e cu cadânele alea de le are Muhamed, că eu numai la ele visez?
MĂRIN : (scărpinându-se la ceafă) Nu sunt alea de noi, taică. De noi sunt belelele.
DUMITRU : Păi or fi și cadânele alea tot niște belele, moșule.

DROJDIE : Ahă, hă, dă-mi, Doamne, și mie niște belele din ălea, să mă joc și eu cu ele. Numai o țără măcar.

MĂRIN : (se așează pe buturugă) Ba să ne ferească Domnul! Atâta ne-ar mai trebui. Noi să ne grijim de belelele noastre și s-o ducem de azi pe mâine.

IONEACĂ : (tare) Se vede ceva. Se zărește ceva, fraților!

DROJDIE : Ia vezi ,Ioneacă, nu sunt cadânele Sultanului. S-o fi săturat Muhamed să tot vină asupra noastră numai cu oști și să tot mănânce bătaie. Ce-a zâs, ia să vin eu asupra lor cu cadânele, de alea frumoase și cu țâțele, uite așa, ca perele, ce ca perele, ca pepenii!

IONEACĂ : (din prepeleag) Păi da, cade pară mălăiață, în gura lui nătăfleată.

CONSTANDIN : (bea) Hai noroc, în cazul ăsta am dat-o dracului. Muierile ăstea care joacă toată ziua din buric, ne dau gata de nu ne vedem

DUMITRU : Asta așa e. Ce Ștefan cel Mare, ce Mihai Viteazu, pe ăstea nu le mai bate nici dracu!

GHEORGHE : Flămându codri visează.

DROJDIE : E, nici chiar așa de deștepți să nu-i credem pe turci.

GHEORGHE : Adică zici că nu sunt ei așa de deștepți să le dea prin gând că în loc să vină cu oștile asupra noastră, să-și trimită cadânele?

IONEACĂ : Se vede Dumnezeu cu Sfântu Petru în depărtare, cum tot îndeamnă încoace.

GHEORGHE : ăsta e norocu nostru. Avem și noi un noroc pe lumea asta, că nu sunt turcii așa de deștepți, încât să trimită peste noi cadânele jucând din buric.

CONSTANDIN : Măi, copiii lui neica, eu sunt măi bătrân decât voi. Mie îmi este sufletul greu. Simt o moleșeală așa în suflet, parcă aș avea un pietroi în pântec.

DUMITRU : Pietroiul ăsta îl simțim și noi în suflet de când ne știm. L-au simțit moșii și strămoșii noștri, îl simțim și noi și-l vom lăsa să-l clocească fii noștri, și copiii copiilor lor până în veac.

GHEORGHE : (trist și el) Că bine zici, Dumitre. De mult simt și eu așa , o frică așa în suflet, nu știu cum să-i zic, o nesiguranță, o neliniște. Or veni turcii anul ăstaaa, n-or veni, or veni totuși ? Or veni în primăvară, or veni la vară, or veni la toamnăăă? Abia după ce trece și sfântul Dumitru, când se pun ploile și zloata, răsuflăm și noi ușurați. Acu, pe iarnă, zicem, n-o să ne mai calce nici turcu, nici tăturu.

MARIN : Și petrecem și noi ca urșii la gura sobei, mulțămiiți, că avem cu ce ieși din primăvară.

DROJDIE : De, neică Mărine, dacă așa a fost neamul ăsta blestemat, să fie ca o cloșcă din aia care clocește pe un ou mare cât pietroiul, și oul ăsta să fie neliniștea și nesiguranța asta pe care le avem în suflet.

MARIN : Dă, Doamne, mintea românului a de pe urmă !

IONEACĂ : (cu ochii pe sus după un vultur) Măiculiță, Doamne, de ce nu m-ai făcut pe mine vultur! Aș fi stat numai în vârful cerului. Nici tu teamă, nici tu neliniște, că ba vin turcii, ba vin ungunii, ba vin tătarii...Aș fi stat și eu acolo sus și aș fi admirat și eu munții, pădurile, râurile, că ce frumoasă țară avem.

GHEORGHE : Ai fi stat și te-ai fi uitat la cadânele sultanului, cum se scaldă în mare, lasă că știu eu.

IONEACĂ : Ce mă interesează pe mine cadânele sultanului , n-o am pe Veta mea frumoasă de pică ! (cu jind) De când visez eu să fiu pasăre, să zbor în înaltul cerului, nici capul să nu mă doară!

MARIN : (mai dă pe gât un păhărel de rachiu) Bogdaproste, să fie lu moșu! Ce a mai tăiat și moșu la turci la viața lui !

IONEACĂ : (cu gâtul strâmb) Dacă n-o să fiu vultur, măcar un amărât de uliu, acolo, să fiu și eu.

GHEORGHE : Liliac sau bufniță nu vrei să fii, Ioneacă ? Numai vultur să fii, fiți-ar capu al dracului să-ți fie, că mai bine ai avea în locul lui o varză !

IONEACĂ : Aaaa! Numai vultur, sau arete, sau uliu aș vrea să fiu, și să zbor sus, sus, în înaltul cerului, iute, tomnai sus, lângă steaua aia!

DROJDIE : Eu drept să-ți spui m-am gândit și eu la treaba asta. Ce să mă fac, numai om să nu fiu, că m-am săturat de câte belele am pățit.

MĂRIN : Așa!

DROJDIE : Și ce m-am mai gândit eu să fiu ...

CEILALȚI : (atenți, întorc capul către el) Aaaa?

DROJDIE : (lasă să treacă un timp) Cucumea.

CEILALȚI ; (intrigati) Ce, mă ?

GHEORGHE : Cucumea, să dea toți cu pietrele după tine noaptea și să te chiuie! Huideo, pacoste, fugi departe că vestești moartea !

DROJDIE ; (începe să cânte așa cum face cucuveaua) Cucu-meau ! Cu-cu-meau!

MARIN : (îl trec fiorii) Huideo, pacoste !

CEILALȚI ; (râd) Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha!

CONSTANDIN : Parcă n-ai mai fi Drojdie, parcă ai fi cucumea !

CEILALȚI : Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha!

DROJDIE : Țasta este visul meu, bă proștilor, să mă fac cucumea. Să mă duc la Țarigrad să cânt pe acoperișul Palatului Sultanului(face exact ca o cucumea) Cu-cu-veauuuu! Cu-cu-veauuuu!

CEILALȚI : (râd triști)

DUMITRU : Ai întors-o , Drojdie.

IONEACĂ : Ai întors-o ca la Ploiești, fiți-ar capu al dracului să-ți fie !

GHEORGHE : Păi și eu așa, m-aș face o sabie, mare, mare, mare.!Și aș trece așa prin toată împărăția turcească. Aș pune totul la pământ.

DROJDIE : (se ridică în picioare sărind și făcând ca o cucuvea) Cucu-cu-cu meauuuu! Cucu-cu-cu-meauuuu!

GHEORGHE : (gest)Apoi aș mai trece o dată prin tătari, și i-aș culca și pe ăștia la pământ...

DUMITRU : (cântă din frunză de ții se rupe sufletul)

GHEORGHE : Și-aș scăpa Țara Românească de tătari și de turci, și am răsufla și noi ușurați.

DROJDIE : Ba n-am răsufla deloc. Dar-ar Dumnezeu să nu mai răsuflăm neam, că asta nu mai e viață!

IONEACĂ : (privind în zare)Se vede ceva ca o căpățână de cal.(cu mâinile streășină la ochi)Eu cal zic că este.

GHEORGHE : Aoleu, numai de n-ar fi ceva.

CONSTANDIN : (se ridică trist în picioare)Ascultați-mă pe mine.(miroase cu nările în vânt) Eu vă spun că anu ăsta nu scăpăm. De n-o să vie peste noi turcu, o să vie tătaru.

DROJDIE : (e și el îngrozit) Și de n-o să vie ungurul, o să vie muscalu.

IONEACĂ : Și de n-o să vie muscalu, o să vie calu!

CONSTANDIN : (e galben la față, se ia cu mâinile de burtă) Care cal bă, proștilor, care cal, că de când eram copil tot visez un cal care mă mânâncă. Mă trezesc apoi când sunt în burta calului, care este un fel de peșteră răcoroasă. Uite, și acum de la frigul ăla îmi clănțâne dinții.(omul într-adevăr tremură și îi clănțâne dinții)

DROJDIE : (celorlalți care îl privesc îngroziți) Dine! Constandine, ce ai bă, ești nărod, poate ai friguri?

CONSTANDIN : Am, toți avem friguri. Așa era și moșu meu. Veneau cetele de tătari, ne dădeau foc la case, ai noștri fugeau toți săracii în păduri, tătarii plecau și ei... Oamenii se reîntorceau la vetrele lor, dar îi cuprinseseră de acum fricurile.

DUMITRU : Da, bă! Ai dreptate. (începe și el să tremure) Parcă mă ia și pe mine cu frigurile. Îmi e frig al dracului.(tremură, îi clănțâne și lui dinții)

GHEORGHE : (uitându-se la soare) Voi nu vedeți, bă proștilor, că întră soarele în nori, de asta ne e frig, că și pe mine mă luă cu tremuratul.

DROJDIE : Mai bine mai adu tu o cană de rachiu, Gheorghe, că de aia te-am ajutat anul trecut la culesul prunelor.

GHEORGHE : Că bine zici, Drojdie.(pleacă să aducă rachiu din beci)

DROJDIE : Ei și dac-or veni, ce mama dracului ne mai fac? Că noi tot suntem pe drojdie. N-au decăt să ne ia păduchia de pe noi, că nici cămăși nu mai avem.

CONSTANDIN : (tremură) Nu văzuși, că proști or fi, mânca-le-ai fuduliile. (tare) Drojdie, ăștia nu sunt proști ca noi, bă, să stea să ne numere păduchii în cap. Câți avem și câți n-avem. ăștia fac odată harști (gest cu mâna) cu sabia, îți taie capul din goana calului, și odată cu păduchii îți iau și capul... Cu care, bineînțeles n-au ce face.

DUMITRU : (strâns în el ca și cum i-ar fi și lui frig) Mare dreptate ai, Constandine.

IONEACĂ : (îngrozit și el) Se vede ceva!(pauză) Parcă ar fi căpățâna unui cal.

DROJDIE : Eu am teoria mea.Cu drojdia. Teoria drojdiei, așa-i zice.

IONEACĂ : (din pătuiag) Las-o dracului, Drojdie, că am auzit-o de o mie de ori. Mi-ai împuiat capul cu ea. Important e că este un cal alb, mare cât o casă care vine spre noi!

DUMITRU : Lasă-l, bă, s-o mai spună o dată. Că eu ori de câte ori o aud nu mă mai satur s-o ascult, parcă ar fi o poezie.

GHEORGHE : (a venit cu altă ulcică)Așa e, și mie îmi place, parc-ar fi balada Mioriței, când o spune cu scripca moș Precup.

DROJDIE : Mă , da ai dracului deștepți mai sunteți voi, bă! Mă luați în proțap, ai? ei, aflați de la mine că teoria mea spune adevărul gol goluț.

Iată ce zice teoria drojdiei despre poporul nostru. La început, pe vremea dacilor și a tracilor noi eram un popor mare și viteaz. Țara asta a tracilor se întindea, ăhă, hăăăă, ăhă hăăăăăă, de la Nistru până la marginea Panoniei, unde acum e țara ungurească.

DUMITRU : A ăștora care vor să pună laba pe noi!Pe Ardeal.

DROJDIE : Așaaa...Și ca butoiul ăla, plin cu vin din care bei iarna și primăvara, în care rămâne din el numai drojdia.(filozof) Asta e , bă, fraților, noi ăștia, care am rămas, nu suntem altceva decât drojdia tracilor, care pe vremea lui Burebista, ășta, sau cum naiba i-o fi zicând, era unul din marile popoare ale lumii. Cum sunt astăzi chinezii. Asta e.

IONEACĂ : (tare) Acum nu se mai vede nimic. Mă uit iar după vulturi, mamă, ce frumos zboarăăă!

Fă-mă, Doamne Dumnezeule, și pe mine un vultur! Unu mic, iute-așa de mic, da numai om, numai rumân să nu fiu, vai de capu nostru, de neam fără noroc!

GHEORGHE : Cântă, bă Ioneacă, și tu ca privighetoarea, nu ca cioara!

CEILALȚI : (râd) Ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha, ha!

MARIN : Hai noroc!(bea) Să avem măcar anu ășta noroc, să nu dea nici turcu, nici tătaru peste noi!

DUMITRU : Ne văităm toată ziua ca ursu în bârlog, da, da cine își linge deștele de miere, cine stă toată ziua la țuculiță? Și la o vorbuliță?

GHEORGHE : Noi, rumânii, cine să stea?

CONSTANDIN : Lasă, Dumitre, lasă. Măcar pe lumea asta să petrecem și noi o țară, că pe lumea ailaltă cine știe cum o fi !

MARIN : (dând cu căciula de pământ) Al dracului să fiu eu, dacă aș ști că și pe lumea ailaltă sunt turci și tătari să ne belească, eu refuz să mai mor! Mă întorc înapoi. Asta e, refuz să mai mor.

CONSTANDIN : Păi, da, că prost oi fi eu să refuz să mor! Să mă întorc înapoi din moarte și să dau iar de tătarii și turcii din lumea asta! Prost nu sunt eu pupa-i-aș tălpile lui Dumnezeu.

IONEACĂ : (din pătuiag) Acum se vede ceva care sclipește!

DUMITRU : (făcându-și cruce, tremură) Doamne, apără-ne și păzește-ne! Ai, Doamne, milă de noi!

DROJDIE : Hai să vă spun până la cap teoria mea cu drojdia.

CONSTANDIN : Zii, că te ascultăm.

DROJDIE : Fiind noi drojdia ce a mai rămas din marele neam al tracilor, noi vrem, nu vrem, acum trebuie să trăim pe drojdie.

MARIN : Adică cum vine treaba asta ?

DROJDIE : Păi vine așa, că fiind noi, rumânii un pietroi în calea puhoaielor care vor să treacă peste noi și să ne înghită, ia închipuiți-vă, dacă în loc de drojdie, noi am fi un vin din ăla tămâios

și bun de-ți lingi buzele? Păi n-ar tăbări toți pe noi, și ne-ar hali de nu ne-am vedea, cu fulgi cu tot!

CEILALȚI : (râd ca țărani)Hă, hă,hă,hă,hă,hă !

GHEORGHE : Al dracului, da filozof rău e Drojdie ăsta, bă!

CONSTANDIN : Lăsați-l, bă, să vorbească.

DROJDIE : Ia gândiți-vă că am avea și noi ca alții , casele pline de bogății, păi, n-ar râvni toți la ele ? N-ar da toți buzna peste noi, și turcu, și tătaru, și muscalu?

MARIN : Da așa, ce să ne ia, bordeiul nostru de paie, păduchii și cămeșile noastre de cânepă, să n-aibă ce să facă cu ele ?

DUMITRU : Ahă, Drojdie! Lasă că unii boieri au la aur să se îngroape cu el.

CONSTANDIN : Ia mai dă-i dracului și pe boierii ăștia, că m-am săturat de ei până peste cap.

IONEACĂ : (din pătuia) Ahă hăăă! Bă da proști sunteți, bă, aflați de la mine că e de o mie de ori mai bine să fii țăran decât boier.

MARIN : Asta așa e. Nici eu n-aș vrea să fiu boier pe o vreme ca asta, de mi-ar da unu și o mie de galbeni!

DUMITRU : Spune, Drojdie, ce începuși, până la cap.

DROJDIE : Așa, cum spusăi, și nu numai că noi suntem drojdia ce-a mai rămas din neamul tracilor, și că trăim tot timpul numai pe drojdie...

MARIN : Ahă, hă, hă, hă! adică săraci și fericiți ca-n sânul lui Avraam.

DROJDIE : (continuându-și spusa) Și nu numai că trăim pe drojdie, dar trăim și în drojdie.

DUMITRU : Hai noroc, oameni buni! Dă, Doamne să nu vină turcu!

DROJDIE : Păi uite cum, neică Mărine(rar) Noi suntem ca broaștele ălea care mai ies și ele pe mal la soare, mai cântă o doină, mai stau de vorbă,. Apoi, cum aud că vine turcu, țuști înapoi în baltă, adică în drojdia care a mai rămas pe fundul butoiului, unde nu dă nimeni peste noi.

CONSTANDIN : Ei, asta n-o pricep eu, Drojdie.

DROJDIE : (scărpinându-se la ceafă) Cum, bă, nu înțelegi? Tu-i drojdia mă-si să-i fie, păi și un copil înțelege, bă, teoria asta.

MARIN : Lasă că-l fac eu să înțeleagă , Drojdie. Uite cum mă, copiii tatii, codru frate cu românul, ăsta este balta noastră, unde noi trăim ca peștii. Că ne-am învățat cu el . Mai ieșim și noi afară din baltă, din drojdie adică, da când auzim zvonu de arme și simțim miros de tătar pe zare, țop ca broaștele înapoi în drojdie. Tătarii și turcii, or cine-or mai fi, că ăștia n-or să se termine niciodată, vin și pleacă, noi scoatem iar capul ca peștele ăla care mai ia o gură de aer.

IONEACĂ : Fă-mă, Doamne, vultur să stau și eu în slăvile cerului!

DUMITRU : (oftând) Bun filozof ești, măi neică, Mărine.

MARIN : Oi fi eu cum oi fi ,taică, dar nu e bine, că lucrurile astea or să ne intre în sânge. Dă, mă Gheorghe și mie din țuica aia că mă luă cu frigu.

GHEORGHE : Hai, mă fraților, să mai bem, că unde ajungem!

DROJDIE : Cine vrea să se joace țântaru cu mine ?

MARIN : (după ce a băut, ștergându-se la gură) Bogdaproste, să fie lu tac-tu mare !

IONEACĂ : Al dracului să fiu dacă nu se vede ceva sclipind !(e îngrozit, se agită) Acum nu se mai vede, da a fost sigur ceva!

DUMITRU : (dârdâind) Aoleu, Doamne, iar mă luară frigurile.

CONSTANDIN : (începe și el să tremure) Brrrrr! De ce nu mi-oi fi luat eu dracului cojocu, c-o să tremur de n-o să mă văd.

DROJDIE : Bă, știi ceva? Decât să tremurăm și să stăm cu neliniștea asta în noi toată viața, ba că mâine, dacă vine turcu, s-a zis cu noi, ba că vine tătaru, și poimăine o să ne radă de pe fața pământului...

CONSTANDIN : (îi clănțâne dinții de frică) Măi dă, mă Gheorghe, oala să mai bem, că ne luară fricurile.

GHEORGHE : (grav) Păi da, decât să trăim cu boala, cu frica asta în noi tot timpul, mai bine să se termine o dată !

MARIN : (îi clănțane dinții) Păi da, să terminăm odată, domne, că ne-am săturat.(gânditor)Uite, eu sunt bătrân, și toată viața am trăit cu frica în sân. Dacă vine anu ăsta turcu, dacă vine la anu? Și copiii mei să trăiască la fel?

IONEACĂ : Se vede iar sclipind ceva pe zare!

DROJDIE : Uite-te bine, Ioneacă, uite-te bine, să n-ai dracului orbu găinilor, c-am pățit-o, ne iau tătarii ca din oală.

GHEORGHE : (ducându-și oala la gură) Da, mă fraților! Ne-am săturat să tot așteptăm. Că noi asta facem, suntem un popor care așteptăm! (bea apoi)Bogdaproste, să fie morților noștri!

CONSTANDIN : De asta nici nu ne vine să muncim. Așteptăăăăăm.

IONEACĂ : Ei, ce mama dracului așteptăm! Eu zic să meargă unul din noi în sat, să-i anunțe pe oameni să vie încoace în pădure, că de data asta nu mai scăpăm!

DROJDIE : (speriat) Văzuși ceva sigur, Ioneacă, sau îți bați joc de noi?

IONEACĂ : Am văzut o căpățână mare de cal, cum plutea așa peste dealuri și peste vii, ca și cum ai fi zis că plutește prin aer.

TOȚI : (îngroziți) Am dat-o dracului!

DUMITRU : (îi clănțane dinții) Am zis eu că de data asta nu mai scăpăm.

DROJDIE : Dacă e calul ăla pe care-l visez eu de când eram mic, un cal mare și drept cât casa, cum ședea în bățătura noastră ca și cum ar fi așteptat să-i dea cineva fân?

CONSTANDIN : Dacă visezi cai nu este a bună. Eu de câte ori visam cai când eram mic, mă bătea taicu de mă snopea.

MARIN : Lasă că bine ți-a făcut, Constandine, că uite ce om te-ai făcut.

CONSTANDIN : Păi da, că ne-am trimis muierile de dimineață la coasă, și noi am venit aici la căsoaia lu Gheorghe la țuică.

DROJDIE : Ioneacă, nu căsca ochii la noi, bă, uite-te mai bine pe zare, înspre Dunăre, că de-acolo vine primejdia!(în timpul acesta ulceaua de țuică trece din mână în mână)

CONSTANDIN : Ah, ce bună a fost! Să-i fie de pomană lu taica, Dumnezeu să-l odihnească!

DUMITRU : Măi dă să bea și eu, Gheorghe.(bea) Te mai scapă, dracului, de frigurile ăștia.

MARIN : ăștia nu sunt friguri Dumitre, sunt fricuri, că vin de la frică, bă, prostu dracului, nu de la frig!

CONSTANDIN : (tremură) Fir-ar ale dracului să fie, că nu mai scăpăm o dată de ele!

DROJDIE : Joacă bă, cineva țânțar cu mine, sau mă las dracului, de meserie ? (tare) Ioneacă, nu mai vine o dată, bă, Sultanul ăla să joace țânțar cu tine ?

GHEORGHE : Da să vină cu cadâne cu tot, bă, că altfel nu-l primim!(câțiva râd)

IONEACĂ : Băteți-vă peste gură, bă nărojilor, că decât să vină el la noi, mă duc eu mai bine la el.

DROJDIE : (râde) Nu-ți fie teamă, Ioneacă, îi e frică bă, nu vine el să joace țânțar cu noi!

MARIN : (râzând) Că-l batem de-l ia dracu!

CONSTANDIN : Îl ia gaia maia, în cap cu tigaia!

DUMITRU : Hai noroc! Până la urmă tot nu scapă el de noi.

DROJDIE : Da nici noi de el, să n-avem nici o grijă din partea asta.(în momentul acesta soarele intră în nori, lumina devine parcă metalică, de culoare cenușie)

PARTEA A DOUA

(Pădurea foșnește tragic, ca și cum ar fi o ființă care geme din adâncurile ei. O cucuvea se aude undeva aproape, cântând de mama focului)

TOȚI : (îngroziți, se privesc unii pe alții holbându-se)

MARIN : (tremurând) Când eram eu copil, s-a întâmplat într-o vară să mânânce vârcolacii soarele. S-a făcut, neică, un întuneric și un frig de ziceai pe lume ce e asta! Și unde au început vacile și caii, și oile și lupii în păduri, să mugească și să necheze...

DUMITRU : Aoleu, ce frig s-a lăsat, măculițăăă!

IONEACĂ : (din pătuiag) Constădine, adu-mi și mie, bă, țuica aia, că mă luă un frig de-mi clănțâne dinții în gură.

GHEORGHE : (îi clănțâne și lui dinții în gură. Băutura l-a amețit ușor) Hă, hă, hă, ce lumină roșie ca sângele, bă!(lumina a devenit roșietică)

IONEACĂ : A intrat soarele într-un nor roșu și de asta e așa, bă, proștilor.(își pune mâinile streășină la ochi ca să vadă cât mai departe) Bă, al dracului dacă poci să văd eu până în fundul zării! Nu se vede neam.

DROJDIE : (îngrozit, uitându-se cu mâna streășină la ochi) Fir-aș al dracului să fiu! Se vede un cap de cal, cum vine mare cât o șură pe deasupra dealurilor!

GHEORGHE : (mai dă pe gât o dușcă) Vine să încălecăm noi pe el, bă!(lumina e tot roșie, stranie, ca în acele momente ale apusului, când soarele dispare ascuns de nori vineții. În momentul acesta în poiană își fac apariția câteva umbre. Apropiindu-se, îți dai seama că sunt oameni. Doi dintre ei sunt muncitori, ceilalți doi, purtând mustață, par a fi mai degrabă domni învățați).

UN MUNCITOR : Am ajuns, tovarășul Stalin, am dat de ei.

CEI DIN POIANĂ : (au rămas stană de piatră. În aerul rece și vinețiu li se aud dinții cum le clănțâne în gură)

CELĂLALT MUNCITOR : Noroc, taică Mărine! Noroc, fraților, sunt eu Vasile al lu Pupăză, ăla de eram fierar și am plecat din sat.

DROJDIE : (tremură) A ă ă ă . Care bă, bă, bă.(se bâlbâie) Ăla de era tac-to țigan? Bi bi bine ai venit, mă Va Vasăle, la la noi în sat.(apoi repezit) Da da cu ce treburi, ai, ai venit tu pi la noi?

VASILE : Dumnealui e Nicolae. (îl arată pe celălalt muncitor) Nicolae al lui Hârlete, bă, vine dintr-un sat de lângă Dunăre. Țsta a băut apă din Dunăre nu glumă!

DROJDIE : Nu-ș de ce mama dracului ne-a luat un frig de ne tremură dinții în gură.(vorbește greu) Vo vouă nu vă e frig?

NICOLAE : (muncitorește) Noroc, tovarăși!

MARIN : Bi bine ați venit, oameni buni!

GHEORGHE : Pofțiți, luați loc pe buturugile ăștia, că pentru asta sunt, și poate serviți cu noi o țuică.

VASILE : (sigur pe el) Cum să nu, tovarășe Gheorghe.(către cei doi domni).Eu cu Gheorghe, tovarășe Stalin, am păscut caprele, suntem prieteni la cataramă.

DROJDIE : (care și-a mai revenit) Uită-te, Ioneacă, uită-te, bă, la Dunăre, că de acolo vine turcu, nu căsca gura la noi !

NICOLAE : (strângându-le mâna) Mă bucur, tovarăși țărani, că ne-am reântâlnit! Dar de ce sunteți așa posaci și tremurați ca vergile ? Dimpotrivă, tovarăși, trebuie să ne bucurăm, că ne-am întâlnit. Trebuie să refacem alianța clasei muncitoare cu țărănimea!

MARIN : Aoleu, fir-aș al drecului, dar ce fricuri ne-au luat (clănțâne)

VASILE : Frigurile astea, măi tovarăși, se datoresc cruntei exploatări la care e supusă țara, condițiilor mizere în care trăiește țaranul român, sălbăticiei și bestialității clasei exploatoare! (ridică brațul) dar noi vă vom elibera, tovarăși, de aceea am venit la dumneavoastră cu tovarășu Stalin (ridicând brațul solemn, statuar), marele geniu și dascăl al omenirii!

MARIN : (dă din cap ca un automat) Da!

CEILALȚI : (la fel, ca niște păpuși înghețate) Da! Da.

STALIN : (face un pas înainte respectuos, apoi se înclină) Iosif Visarionovici Stalin .(într-adevăr este chiar el, Iosif Visarionovici Stalin)

GHEORGHE : (cu ulceaua în mână, scuturat brusc de friguri) Iosif... Visarionovici... Stalin...?

IONEACĂ : (de pe ciotul care este uscat) Se vede cum se zărește clar, bă.

CONSTANDIN : (încercând ca să-și aducă aminte. E și el zgâlțâit de friguri) Iosif Visarionovici Stalin...?

VASILE : Marele prieten al poporului român,...al popoarelor. Ce dracului, mă Dumitre, nu vă aduceți aminte?

STALIN : Nu-i nimic, tovarăși, o să discutăm și o să vedem care este adevărul.

VASILE : (arătând către celălalt domn) Dumnealui este...(nu-și aduce aminte)

STALIN ; Ion Luca Caragiale, un mare scriitor al dumneavoastră, al românilor, a scris piesele de teatru : O scrisoare pierdută, O noapte furtunoasă, Năpasta, în care critica foarte aspru expoatarea poporului de către burghezia coruptă.

DROJDIE : (tremură și el . Ca și cum și-ar aduce aminte) Aaaa? Ion Luca... Caragiale. Parcă... parcă am auzit de numele ăsta.

MARIN : Era unu într-un sat vecin, de aici de la Mărginoaia, unul Petre, care căra gioale, și lumea îi zicea al lu Caragioale. Ați fi neam cu el înseamnă.

CARAGIALE :(le dă și el mâna) N-am neamuri pe aici, oameni buni. Strămoșii mei vin de pe alte meleaguri. Eu am venit așa...ca să vă cunosc.

GHEORGHE : (lumina văzduhului este tot roșie) Aha, în ospetie? Așa, ca pe la niște neamuri.

NICOLAE : Păi da cum credeți, măi oameni buni. Noi vă vrem binele.

VASILE : Asta fără discuție, tovarăși. Noi am venit aici ca să vă scăpăm de belele, de greutăți. Gata s-a terminat cu burghezia și cu moșierimea, cu exploatarea omului de către om!

CONSTANDIN : Păi atunci, fiți bineveniți, oameni buni, dacă nu ne vreți răul. Nouă de turci și de tătari ne e frică, dacă ne-ar scăpa cineva de ăștia i-am pupa și tălpile!

DUMITRU : Am zice că e raiul pe pământ!

MARIN : Du-te, Gheorghe, și mai scoate o ulcea de rachiu. Sau adă și vin, bă, că o dată ne adunăm și noi mai mulți.

VASILE : Așa mă, nea Mărine, că altfel vorbesc oamenii la o ulcea de vin.

IONEACĂ : Acum nu se mai vede nimic.(se uită în sus) Numai în cer Dumnezeu stă gânditor, aplecat deasupra noastră. Îl muncesc gândurile.

CONSTANDIN : La ce s-o fi gândind Dumnezeu? Asta e mare lucru de știut.

STALIN : (își aprinde o țigară) Știm noi și la ce se gândește Dumnezeu. O să le lămurim pe toate. (îi servește cu țigări de foi pe fiecare) Serviți, vă rog!

MARIN și DUMITRU : (se uită holbați la tabachera de aur. Ar lua și parcă n-ar lua)

MARIN : Tabachere de aur, fain lucru, așa ceva n-am mai văzut din tinerețe, de când am fost în târgul din Scheii Brașovului.(cu greu) Hai să iau una.

STALIN : (lui Constandin) Luați și dumneavoastră.

CONSTANDIN : Ce dracului or fi ăștia, că n-am mai văzut niciodată.

DUMITRU : Sunt țigări , bă prostule, din ălea de care fumează și turcii. N-ai auzit proverbul, trage la tutun ca turcul.

STALIN : Luați și dumneavoastră, domnule Caragiale.

CARAGIALE : Mulțumesc, mon cher, îmi era o poftă!(își trece țigara pe la nas savurându-i aroma) Fain lucru, cum zice ardeleanul.(zâmbind înveselit) Cum ar zice prietenul meu, Domnul Marius Chicoș Rostogan.

MARIN : Ioneacă, vino, bă, prostule, să mânânci și tu ce n-a văzut neam de neamul tău!

IONEACĂ : Ce e, nea Mărine? Tot se vede al dracului cal. Un cal mare și alb, tăiat în linii drepte, parcă ar fi un șopru sau o casă.

GHEORGHE : (vine cu oala cu țuică și cu vadra de vin) Așa, măi oameni buni, să stăm și să petrecem și noi ca lumea, că dacă n-am putut să petrecem și noi neam în istoria asta.

MARIN : Dumitre, Constandine, duceți-vă, bă fraților, și aduce-ți niște trupini, să șadă și rumânii ăștia care veniră pe la noi.

DROJDIE : Aoleu, așa e, taică Mărine. (merge pe după căsoaie și aduce câteva buturugi)

DUMITRU : (scuzându-se) Că tot stând noi să fugim în pădure, n-am avut timp să ne facem niște scaune ca lumea. Și apoi, în pădure, ce-ți mai trebuie masă și scaune?

GHEORGHE : (a pus vatra cu vin jos) Să mă duc acum să aduc și niște ulcele.

DUMITRU : (s-a înecat cu tutun) A-ha-ha-ha-ha!

STALIN : Ești neînvățat, tovarășu. Asta se învață.

MARIN: Vino, măi Ioneacă, să iei și tu o țâgarie și o ulcea cu vin.

IONEACĂ : (cu mâna streășină la ochi) Parcă se înserează, taică Mărine. Vino dumneata să-mi aduci, că eu nu pot să las zarea nepăzită.

MARIN : (lui Stalin) Dați-i și tovarășului meu, lu Ioneacă, o țâgarie, așa de poftă, că n-a gustat în viața lui.

STALIN : (oferindu-i tabachera) Cu mare plăcere. Luați mai multe, vă rog.

MARIN : Mulțămim frumos.

GHEORGHE : (s-a întors cu ulcelele, pe care le umple cu rachiu și-i servește pe Stalin și pe Caragiale) Hai noroc! Bine-ați venit pe la noi. (îi servește apoi pe Vasile și pe Nicolae) Și când ne-o fi mai rău, ca acum să ne fie!

MARIN : (cinsteste și el) Dă, Doamne, să scăpăm și anu ăsta de turci și de tătari, și îți pupăm tălpile! Hai noroc, oameni buni!

STALIN : De turci și de tătari vă scap eu. Nici nu se mai pune problema! Sunteți ca și scăpați. De fapt v-am scăpat demult!

TOȚI : (îl privesc uimiți)

MARIN : Nu se poate!

DROJDIE : Nu e de crezut așa ceva.

CARAGIALE : (fumează privind gânditor undeva departe) E cât se poate de adevărat, domnilor.

CONSTANDIN : E, pe dracu?

MARIN : (dă pe gât ulceaua) Eu mă duc să-l înlocuiesc pe Ioneacă, să vină să ia și el o țuică.

STALIN : Da de ce stă dânsul în pătuiagul ăla?

DROJDIE : Păi nu știți?

STALIN : Nu.

VASILE : Ne e frică de turci și de tătari, tovarășu Stalin. Pe noi ne-au tot călcat neamurile astea. Până mai de curând veneau în fiecare vară să ne prade.

STALIN : Aha. Înțeleg! (îi privește cu dragoste) Acum s-a terminat cu turcii, și în viitor îi terminăm de tot, vă asigur eu.

DROJDIE : Aoleu, măiculiță. (Ioneacă vine și el. Își aprinde țigara, dar se îneacă)

IONEACĂ : Ho, nebune, nu mă pune jos ! Săracu Sultanu, că el e obligat să tragă tot timpul din narghilea.

MARIN : (tușind și el) Până te înveți, Ioneacă, până te înveți.

IONEACĂ : (lui Mărin) Fii cu ochii în patru, taică Mărine, calul alb pe care l-am văzut eu se apropie!

NICOLAE : Le e frică de turci, tovarășu Stalin. Și atunci ca turcii ori tătarii să nu vină și să ne ia pe nepregătite, fiecare sat își are un om al lui și un copac mai înalt, în care se suie și se uită până departe. Hăăăt până departe. Și când vede pe zare ceva sclipind, dă alarma, și oamenii își iau care ce au și fug în pădure.

STALIN : Aha! Înțeleg. Acum spune-le că pot să stea liniștiți. Maica Rusie i-a bătut demult pe turci, și acum din marele imperiu care era odinioară, n-au mai rămas decât o țărișoară. Vai de capul lor de amărăți!

GHEORGHE ; Mai serviți, oameni buni, mai serviți!

CARAGIALE : (plescăind de plăcere) Bună licoare. Dar când e vorba de alcool, care este lacrima Domnului, când plânge el de bucurie, din câte știu eu, am o vorbă : puțintică răbdare. Așa că ai puțintică răbdare, stimabile, și nu mă zori.

DROJDIE : Nu știi proverbul ăla : fiecare căruță cu mârtoaga ei. Așa că, cum îți e căruța.

CONSTANDIN : (îi cuprinde pe toți frigul. Dârdâind) Domnule, nu știu cine îi fi, dar eu cred că ești unul din ăsta care umblă cu birurile.

VASILE : Ne, ne, ne, oameni buni. Păi când v-am spus că am venit cu tovarășu Stalin...(oratoric)Tovarășu Stalin...Marele Geniu și Dascăl al omenirii...

IONEACĂ : Ce e aia, mă Vasile, geniu, că noi n-am auzit în viața noastră?

CONSTANDIN : Și cum să ne scape de turci că nu e vrăjitor. Bag sama că de asta nici Dumnezeu nu ne poate scăpa, dar un domn ca el.

NICOLAE : Măi dă, Gheorghe, o ulcică de rachiu, că-ți lasă gura apă.(cu ulcica în mână, în picioare) Măi, oameni buni, tovarășu Stalin nu e, mă ,vrăjitor. Nu e nici sfântu Ilie, nici chiar Dumnezeu, la care poporul ăsta s-a rugat ca un prost o mie de ani să-l apere, și nici Dumnezeu n-a mișcat un deget pentru el.

TOȚI : (își fac cruce speriați, dârdâind)Doamne ajută-ne și ferește-ne!

VASILE : Nu vă mai rugați că așa e! Păi spuneți voi, ce-a făcut Dumnezeu pentru neamul acesta de amărâți, în afară de faptul că ni i-a trimis pe cap pe unguri, pe turci și pe tătari, în fiecare vară drept cadoul dumisale.

CEILALȚI : (tremură)

NICOLAE : (în picioare) Hai noroc! În cinstea tovarășului Stalin, care a venit ca să salveze poporul român. Să-l facă fericit și prisper!

DUMITRU : (tremură) Prisper? Ce înseamnă prisper?

GHEORGHE : (îi dă peste mână) Taci, bă, prostule!

DROJDIE : De la prispă, prispe, adică o să stai pe prispă toată ziua.

CONSTANDIN : (scărpinându-se în cap) Ce dracului să facem noi pe prispă, bă, de ce să prisperăm?

DUMITRU : Tăceți, bă nărojilor, să înțelegem ce vrea să zică!

STALIN : Prosper, tovarășu Nicolae, adică un popor bogat, care trăiește în belșug și fericire.

DROJDIE : Ahaaaa! Acum înțeleg eu. Prosper vine de la prosp, și bineînțeles că cine e prosp ăla și prosperează.

DUMITRU : Și prosp ăsta de la cine vine?

CONSTANDIN : (tremură și el, îi tremură dinții în gură) De la prost, bă, prostule, de la ce să vină. Prosp vine de la prost, când, ... Când, ... Și când prosperezi, ăhă, hăăă... prosperezi până când ajungi iar prost rău, de unde ai plecat.

GHEORGHE : Hai noroc! Să prosternăm și noi, că destul am dus-o rău.

CARAGIALE : (râde) Ha, ha, ha, ha, ha, ha-! Stați puțin, stimabile, că domniile voastre ați luat-o puțințel cam razna.

MARIN : (din pătuiag) Lucește! Se vede! Sunt ca niște cutii de fier, care lucesc.(îngrozit) Dumitre! Gheorghe! Constandine! Fuga în sat să-i anunțăm pe oameni să vină în pădure!

DUMITRU : (îngrozit, pune mâna pe un țepoi) Aoleu, măiculiță! Oameni buni!

DROJDIE : (cu glasul răgușit, pune și el mâna pe un par) Săriți , oameni buni.

STALIN : (Caragiale, Vasile, Mărin și Nicolae sar și ei speriați în picioare) Ce se întâmplă?

CONSTANDIN : (punând mâna pe par) Vin turcii și dumneata ne întrebă ce avem?

DUMITRU : (dă fuga, înconjoară casa, apoi îl vedem pe acoperiș sunând dintr-un bucium)

CARAGIALE : (râde ținându-se cu mâinile de burtă)

MARIN : (din prepeleac. Pune mâinile pâlnie la gură și începe să auuie) Auuuuuu! Auuuuuuuuu!

STALIN : Ce se întâmplă, tovarășe Vasile? Oamenii ăștia sunt îngroziți rău!

CONSTANDIN : Gheorghe, eu dau fuga în sat să-i anunț pe oameni! (agită parul pe care-l ține în mână)

MARIN : Aleargă repede în sat, Constandine ,tată! Aleargă repede, bă!

DUMITRU : (Buciumă urcat pe casă) Auuuuuuu!

Auuuuuuuuu!

GHEORGHE : (îl ia de guler pe Caragiale) Și dumneata de ce râzi? De ce râzi, domnule? Ori nu cumva sunteți șpioni trimiși să ne țineți de vorbă, ca să vină ai voștri să ne ia ca din oală? (răgușit,

strigând cât poate) Drojdieeee! Constandineee! Pune mâna pe el, bă, și leagă-l. Pune mâna pe ăla de a zâs că a venit să ne salveze!

CONSTANDIN : (cu țâpoiul înspre Stalin) Stai așa, nu mișca!

STALIN : (ridică mâinile în sus) Oameni buni! (șperiat) Oameni buni!

VASILE și NICOLAE : (sar la Gheorghe și la Constandin) Gheorghe! Constandine! Bă nărojiilor!

VASILE : (apărându-l pe Stalin) Constandine, ce ,mă, ești nebun? Bă proștilor, bă, nebunilor, ați înebunit, bă ?

NICOLAE : (îl scapă pe Caragiale) Dă-i drumul , bă, Gheorghe! Dă-i drumul ! Voi nu vedeți că oamenii ăștia au venit cu noi!

VASILE : (țipând) Sunt cu noi, bă proștilor! Ce dracului, v-ați pierdut mințile!

DUMITRU : (buciună din tulnic)

MARIN : Acum sclipește și mai tare, bă! Trebuie să fie scuturile turcilor care se apropie!

VASILE : (tare) Taică Mărine! Gheorghe! Constandine! Stați o țără să vă esplicăm!

GHEORGHE : (luptându-se cu Nicolae) Lasă-mă, bă nărodule, să-l leg!

VASILE : (tare) Măi, oameni buni, stați ,măi oameni buni! Stați măi o țără să vă esplic!

CONSTANDIN : Ce să esplici, Vasile, ce să esplici, că tu i-ai adus! (Vasile și Nicolae se luptă cu Gheorghe și cu Constandin, să-i scape pe Stalin și pe Caragiale. Acestuia din urmă i-au căzut ochelarii, părul îi e răvășit, arătând tare înspăimântat)

VASILE : (urlând cât poate) Bă, proștilor, ascultați-mă, bă o dată, să vă fac să înțelegeți, că altfel va fi rău de noi! (răgușit) Oamenii ăștia au venit să ne salveze de turci și de tătari, ei ne salvează de turci, bă, proștilor!

DROJDIE :(cu parul în mâna dreaptă către Vasile) Ce zâci, Vasile? (rar) Jură tu cu mâna pe inimă că nu ne-ai vândut! Tu i-ai adus ,Vasile, că ăștia n-aveau cum să ajungă aici, nu știau cărările.

NICOLAE : Jurăm, Gheorghe! Vă jurăm pe ce avem mai sfânt. Pe copiii noștri și pe muierile noastre, că oamenii ăștia au venit să ne salveze de turci și de tătari!

CONSTANDIN : (care l-a auzit pe Nicolae) Jură și tu, Vasile, că tu ești de-al nostru. Ai plecat de la noi din sat, Vasile.

VASILE : Jur pe muieră și pe copiii mei că ăștia sunt oameni buni și au venit să ne facă bine, să ne salveze, să ne aducă eliberarea de sub exploatarea turcilor, să ne facă fericiți! (se lasă un moment de liniște. Drojdie, Constandin și Gheorghe se uită unul la altul)

GHEORGHE : (mai liniștit, bănuitor totuși) Vasile, bagă de seamă, că dacă te-ai vândut turcilor și ne vinzi, de mâna noastră tu nu scapi (arătând toporul) Neam de neamul tău n-o să mai pună bucătura în gură.

VASILE : Bă, da proști sunteți, bă Gheorghe! Păi noi venim să vă scăpăm și voi ne săriți la gât! (Stalin își aranjează hainele, nu pare tulburat)

MARIN : (șperiat) Acum sclipește și mai tare, Dumitre. Să dea unul fuga în sat repede !

VASILE : Nu vă mai omorâți atâta, ălea care sclicesc nu sunt scuturile turcilor, sunt tancurile eliberatorilor noștri. Sunt tancurile sovietice, bă proștilor, care au venit să ne scape de toți dușmanii noștri. (bătându-se cu pumnii în piept) Vă spun eu, Vasile al lu Țiganu, care am plecat din mijlocul vostru și am mers la oraș, unde m-am făcut muncitor, și am intrat în rândurile partidului comunist. (bătându-se cu pumnul în piept) Mă jur pe copiii mei, pe moșii și pe pământul nostru, că oamenii ăștia au venit să ne facă binele, bă, măgarilor, și noi ne purtăm cu ei ca niște sălbatici!

CONSTANDIN : (neîncrezător, dar și mai potolit)

Măi, Vasile, tu îți dai seama ce spui?

NICOLAE : (întărind) Oameni buni, ne jurăm pe ce avem mai sfânt, că tovarășul Stalin a venit să vă elibereze. Nu fiți proști! Credeți-mă pe mine, n-aveți de ce să vă temeți, noi am venit să vă salvăm!

DUMITRU : (tot neîncrezător) Mai jură-te o dată, Vasile, Pe copiii tăi!

VASILE : Jur, măi oameni buni! Tică Mărine, că matale ești mai bătrân și mă cunoști!

MARIN : (din pătuiag) Strălucește de mă dor ochii! (apune soarele, dincolo de dunga de nori vineții. Noaptea coboară vânăta și

însângerată)

CARAGIALE : (își caută pe jos ochelarii) Nu știu unde mi-au căzut ochelarii. Dacă sunteți dumneavoastră buni să mă ajutați să-i gădesc.

STALIN : Vă ajut eu, tovarășe Caragiale. (se apleacă)

NICOLAE : Uite-i aici. (îngrijorat, apoi violent) Bă, Dumitre, bă, tu nu vezi că călcași pe ei. (îi ia în mână) Praf îi făcuși. Bă da proști mai sunteți, bă, călcați ca vitele, așa, fără să vă uitați pe unde călcați.

GHEORGHE : Vorbește frumos, domnule, vorbește frumos, că n-ai mâncat cu mine dintr-o strachină.

STALIN : (temperându-l) Trebuie să fim politicoși, tovarășe Nicolae. Suntem comuniști doar.

NICOLAE : (arătând ochelarii spartți) Uitați-vă și dumneavoastră, tovarășe Stalin, cum i-a călcat. Praf i-a făcut. Ce face acum tovarășul Ion Luca Caragiale?

CARAGIALE : Se mai întâmplă, oameni buni. Să avem puținică răbdare, vorba unui prieten de-al meu.

VASILE : Trebuie să dăm fuga până la târg să-i cumpărăm alții.

STALIN : Până când ne întorcem o să-l ajutăm noi să se orienteze.

CARAGIALE : O zi o să fiu și eu orb.

DROJDIE : Păi, da! Ai fost dumneata o viață întregă orb, n-o să mori dacă mai ești o zi.

DUMITRU : (a coborât cu tulnicul de pe căsoaie) Ce zăsarăți, măi fraților, or n-auzii eu bine? Că ne scapă de turci?

CONSTANDIN : Dumnealor, și Vasile al nostru zic că au venit cu omul acesta(arată spre Stalin) care ne poate scăpa de turci și de tătari.

STALIN : Pot lucrul acesta, oameni buni și o să vă ajut.

DUMITRU : (se uită la el neîncrezător și uluit) Măi, să fie!

DROJDIE : Noi suntem pe drojdie, măi tovarășu, sau cum îți zice.

NICOLAE : Tovarășu Stalin ... (revoltat) Ce dracului, măi fraților, voi sunteți atât de înapoiați încât n-ați auzit de tovarășu Stalin?

GHEORGHE : (cu cana în mână) Dacă n-am auzit, n-am auzit. De unde era să auzim, dacă stăm numai prin păduri de frica turcilor, a tătarilor, a pecenegilor, a vandalilor și a cumaniilor, că peăștia îi știm pe pielea noastră.

VASILE : Constandine, Dumitre, Gheorghe, Tovarășu Stalin este salvatorul popoarelor, cel care vrea binele nu numai al Rusiei, dar și al întregii omeniri.

GHEORGHE, DUMITRU, DROJDIE : (uitându-se unul la altul)

VASILE : Aflați că el este la poporul frate sovietic așa cum este Muhamed peste împărăția turcească. Și Uniunea Sovietică este de o mie de ori mai mare și mai puternică decât împărăția turcilor.

DROJDIE : Ce e, mă Vasile, Stalin ăsta al vostru?

NICOLAE : Este cel mai mare peste toată Rusia.

VASILE : E în locul Țarului. Cum era o dată Țaru, țaru Petru întâi, numai că tovarășu Stalin este de o mie de ori mai bun și mai deștept decât el.

NICOLAE : (din toată inima) Și tovarășu Stalin n-a venit să ne cotopească ci să ne elibereze, să ne salveze, pentru că el ne vrea binele! Înțelegeți!

DUMITRU : (apoi și ceilalți, încep să tremure) Brr, brrr, brrr! (se uită la soare) Ce dracului, bă, iar a intrat soarele în nori, că mă luă cu tremuratul!

DROJDIE : (îi clănțâne dinții în gură) Aaaa, aaa, a, acum chiar suntem pe drojdie, dacă ... (tare) Nea Mărineee! Taică Mărine, dă-te jos, taică, din pătuiag că veni! Veni, bă, acum nu mai e nevoie să stai acolo!

CONSTANDIN : (lui Dumitru, clănțănind din dinți. Tremură toți, așa cum le clănțâne dinții în gură, par niște apucați) Tu nu vezi, bă, Dumitre, nărodu dracului, că s-a lăsat noaptea și de aia tremurăm, nu că a intrat soarele în nori.

DROJDIE : Păi, da, bă Dumitre, ce dracului ești așa de prost, tu nu vezi că s-a lăsat întunericul, și tu-i dai înainte că a intrat soarele în nori. Păi asta e treabă? Dacă nu te pricepi la teorii, lasă-mă pe mine, domnule, să le esplic eu oamenilor cum trebuie. (tare) Hai, nea Mărine, coboară de acolo că nu mai e nevoie.

NICOLAE : Măi tovarăși, de ce clănțăniți, măi fraților, când ați aflat că a venit la noi chiar Împăratul rușilor? Păi asta e o cinste pentru noi, măi tovarăși!

VASILE : E o mare bucurie, Dumitre! Gândește-te că tovarășul Stalin, care este fratele nostru bun,

măi oameni buni, nu s-a dus să stea de vorbă cu boierii sau cu Regele, ci a venit întâi la noi, la muncitori și la țărani.

CONSTANDIN : (tremurând) A, asta așa e .

MARIN : (vine gâfâind) Ce e, mă, copiii moșului, de ce m-ați chemat? Trebuie să mă duc înapoi pentru că asta este legea strămoșilor noștri. (începe și el să tremure) Aoleu, da ce frig mă luă, măiculiță Doamne.

CARAGIALE : (conciliator) Așa se bucură ei tovarășe Stalin, că ați venit în mijlocul lor. În loc să aplaude cu mâinile, aplaudă cu dinții.

TOȚI : (le clănțâne dinții că se aude de departe) Ta, ta, ta, ta, ta, ta !

VASILE : (grăbindu-se să-l încredințeze pe Stalin) Într-adevăr, tovarășe Stalin, se bucură! Bucuria lor este atât de mare că aplaudă până și cu dinții.

MARIN, DROJDIE : (dau mecanic, îngroziți, din cap, în semn că așa e)

CARAGIALE : (râde sardonice) Extraordinare aplauze! Așa ceva n-am mai văzut în viața mea!

NICOLAE : Aplaudați, bă proștilor, și cu mâinile, nu numai cu gura.

CARAGIALE : Așa, oameni buni! (începe să aplaude, cu zâmbetul lui inconfundabil pe față) Uite așa se aplaudă cu mâinile,

NICOLAE : (către Stalin) Ei nu știu cum să aplaude, tovarășe Stalin.

VASILE : Păi dacă n-au mai aplaudat niciodată, cum să știe, măi tovarăși, bieții oameni. Lăsați, frați țărani, că dacă nu știți cum să aplaudați, vă învățăm noi, clasa muncitoare, cum se aplaudă.

ȚĂRANII : (dârdâie, dinții le clănțâne în gură. Încep să aplaude și cu mâinile, la început timid, apoi din ce în ce mai tare)

CARAGIALE : Mai tare, tovarăși! Nu sunteți dumneavoastră țărani români, nu e țaranul român cel mai ospitalier din lumea asta?

VASILE : (aplaudă larg, tare) Uite așa, Dumitre. (lovește puternic depărtând brațele) Așa, taică Mărine! Parcă n-aveți neam vlagă în voi!

NICOLAE : Ei nu știu săracii să aplaude, că uite...

CARAGIALE : Păi cum să știe, săracii, dacă toată viața lor ei nu și-au dezlipit mâinile de pe sapă sau de pe par?

ȚĂRANII : (tremură, dinții le clănțâne la fel de tare. Aprobă dând în neștire din cap)

VASILE : (vesel ,întorcându-se către Stalin) Vedeți, tovarășe Stalin, ei nu știau să aplaude cu mâinile, de asta aplaudau cu dinții. Uitați-vă acum ce frumos aplaudă la venirea dumneavoastră în mijlocul lor!

CARAGIALE : Țineți-le o cuvântare, tovarășe Iosif Visarionovici Stalin. Merită acest popor, răbdător și chinuit, o cuvântare.

NICOLAE : (fericit) Una din aia frumoasă, tovarășe Stalin, cum ne-ați ținut nouă, muncitorilor, cum le-ați ținut celorlalte popoare eliberate.

VASILE : Da, tovarășe Stalin. Chiar așa! Clasa țărănească trebuie câștigată de partea noastră, fără ea nu vom putea construi socialismul.

NICOLAE : Și apoi sunt oameni foarte buni, tovarășe Stalin, o să vedeți ce minunată este clasa țărănească românească, o clasă cum nu s-a mai văzut nicăieri.

MARIN : (tremurând, lui Drojdie) Ce, ce, ce, ce zi zice Drojdie cu clasa asta?

DROJDIE : (clănțănind, îi spune la ureche) Că că suntem în clasa a patra, i-auzi.

MARIN : (clănțâne) Nu cumva să nu ne treacă clasa, să ne lase repetenți.

NICOLAE : (a auzit) Cum să vă lăsăm, măi tovarăși și prieteni repetenți, pe toți vă trecem clasa, vă dăm și diplomă la mână, vă facem cu liceu, cu facultate.

CARAGIALE : Muncitorească.

NICOLAE : Păi cum ! Și câte altele n-o să vă dăm, numai să vă treceți în colectiv.

VASILE : Așa e , fraților, așa e !

CARAGIALE : Țineți-le o cuvântare, tovarășe Stalin. Zău că merită ! (mai încet) Gata, oameni buni, nu mai aplaudați cu dinții, ca să-l ascultăm pe prietenul nostru, Iosif Visarionovici Stalin.

VASILE : Nu mai aplaudați cu mâinile, că se face gălăgie prea mare, aplaudați numai cu dinții, ca să faceți antrenament. Vă trebuie mult antrenament că veți da din gură, nu glumă. (rar, convingător) Socialismul , să știți și dumneavoastră, nu se poate construi fără să dați din gură. Așa cum dați acuma, de pildă. Cu cât vom da din gură mai mult, cu atât socialismul va fi mai luminos!

ȚĂRANII : (dau din cap clănțănind)

MARIN : Aoleu, măiculiță, ăsta e frigul morții !

DROJDIE : Brrrrrr ! Brrrr !

VASILE : Nu așa, Drojdie, că nu mâi oile pe câmp, cu dinții, aplaudă cu dinții !

STALIN : (face un pas și se înclină în fața lor, acelaș lucru îl face și Caragiale) Dragi prieteni, tovarăși ai noștri de suferință!

GHEORGHE : (îi dă un cot lui Constandin) Auzi, bă, ce-a zis ?

CONSTANDIN : O fi, bă, o fi frate cu noi de suferință, (clănțâne tare rău) că văd că ăsta nu vine așa ca Muhamed, cu armata, ăsta a venit la noi ca un prietin. Nu ne-a zis el tovarăș ?

STALIN : Frați români, dragă și stimată clasă țărănească românească! (mică pauză, își drege glasul) Așa după cum știți, glorioasă armată sovietică, eroicii și vitejii soldați sovietici, au eliberat pentru totdeauna țările frățești de sub jugul fascist. Armata de câini și de fiare a lui Hitler, fascismul cel întunecat și bestial a fost ras de pe fața pământului. Acum nu trebuie să vă mai fie deloc frică de Hitler și de nemții lui !

GHEORGHE : (clănțănind, bâiguind) Am, am, am și eu o întrebare , to tovarășe Stalin.

MARIN : (dârdâind) Da rău s-a mai întunecat, măi oameni buni!

GHEORGHE : Am și eu o întrebare, tovarășe Stalin. De de ce nem nemți ziceți că ne-ați scăpat...

STALIN : (oratoric) De nemți și de fiara fascistă, omenirea a fost

scăpată pentru totdeauna! (eroic) Pentru totdeauna, tovarăși, acum se deschide, luminos și măreț în fața omenirii drumul construirii comunismuluiiii!

GHEORGHE : Bine, bine, am înțales cum e cu socialismul ăsta, da de turci mai trebuie să ne mai fie frică, tovarășe Stalin ?

DUMITRU : Nouă de turci și de tătari ne e frică, și rău de tot ne e frică de ei, Vasile, nemții dă-i dracului că ăia nu ne-au făcut nimic !

STALIN : (zâmbește superior) Hmmm. Se vede, măi oameni buni, că exploatarea capitalistă a ținut această țară într-o stare de mizerie și de înapoiere cruntă.

VASILE : Foarte cruntă, tovarășe Iosif Visarionovici Stalin !

CARAGIALE : Curat cruntă.

STALIN : Ei, bine, aflați, dragi tovarăși și prieteni, că glorioasa armată sovietică, minunații soldați sovietici, au eliberat de mult țările frățești, îndeosebi țările române, de cotropitorii turci și

tătari. Pe tătari, aproape că i-am exterminat, și până la urmă aproape că nu va mai rămâne picior de tătar pe pământ, iar pe turci după ce i-am bătut la 1877, când i-am alungat definitiv din Balcani, și am redat independența României, acum vrem să-i exterminăm și pe ei de pe fața pământului !

ȚĂRANII : (îl privesc uimiți, neștiind ce să creadă. Li se aud numai dinții clănțănind)

CARAGIALE : Mai aveți puținică răbdare, tovarășe Stalin ? Puțintică răbdare, atât.

STALIN : Și acum după ce am eliberat toate popoarele lumii, de tătari, de turci, de nemți, de fasciști, acum am venit, dragi țărani din România, să vă scăpăm de cei care vă sug sângele, de boierii și de moșierii care v-au făcut slugile lor, sclavii lor! Care vă țin într-o mizerie și înapoiere care nu s-a mai văzut, de neimaginat, tovarăși !

MARIN : (clănțănind) Gheorghe, Constandine, faceți, măi oamenilor focu, că s-a lăsat rău de tot frigu .

DROJDIE : (aparte) Și măcar să vedem și noi ce spune Muhamed al rușilor.

DUMITRU : Măcar să-l vedem dacă nu-l înțelegem. (Gheorghe pleacă să aducă vreascuri)

STALIN : Prea mult v-au supt fraților, boierii, ciocoi și moșierii, bestiile acestea care aveau mii de hectare de pământ, iar voi munceați ca niște sărăntoci pe pământurile lor, în loc să fi avut și voi pământurile voastre. (patetic) Nu le aveți însă pentru că ați fost jefuiți de boieri, pentru că vi le-au furat și v-au prostit ! Voi munceați pentru ei de dimineața până seara, (respiră adânc) ei se îngrășau și se îmbuibau ca niște porci, iar voi deveneați din ce în ce mai săraci !

DUMITRU : (clănțănind, aparte) Să știți că are dreptate. Așa e !

CONSTANDIN : (dărdâind) Ce, bă?

DROJDIE : Asta așa e, că mai rău decât boierii noștri nu ne-au jefuit nici turcii.

STALIN : Iată de ce, dragi prieteni și tovarăși, acum că v-am scăpat definitiv de turci și de tătari, de nemți și de fasciști, vrem să vă scăpăm și de boieri ! Și de burghezii care sug vлага poporului !

CARAGIALE : Curat sug sângele poporului .

VASILE : (dă tonul la aplauze) Așa e , tovarăși ! Așa e! Trăiască !

NICOLAE : Uraaaa ! Uraaaa ! Uraaaa ! Uraaaa ! Trăiască clasa muncitoare care este alături de țărănimea exploatată Noi suntem frații voștri care am venit să vă eliberăm !

MARIN : (mai vesel) Să știți că așa e ! Oamenii ăștia au venit cu gând bun.

GHEORGHE : (a pus vreascuri pe foc. Pălălaia se înalță luminând bătătura)

DUMITRU : (încearcă să aplaude)

VASILE : Aplaudați, tovarăși, că de asta am venit, ca să aplaudați !

ȚĂRANII : (încep încet să aplaude)

STALIN : Apoi după ce vă vom scăpa de boieri, de moșieri și de chiaburi, vă vom da vouă pământurile lor, apoi ne vom uni toți împreună și vom trăi o viață fericită și îmbelșugată cum nu s-a mai văzut pe pământ, (cu pumnul ridicat) cum nici nu își poate clasa țărănească închipui.

VASILE : (aplaudând) Aplaudați, tovarăși! După ce

îi vom omori și îi vom alunga pe burghezi, pe boieri și pe chiaburi, vom trăi ca în rai. Socialismul și Comunismul, tovarăși, înseamnă raiul pe pământ !

NICOLAE : Aplaudați, bă, proștilor ! V-a vorbit Iosif Visarionovici Stalin, Marele Dascăl al Omenirii, Eliberatorul popoarelor !

ȚĂRANII : (uitându-se timid unul la altul, încep să aplaude)

VASILE : Măi tare, bă Gheorghe, că n-ai avea oase în burtă ! Puteți să aplaudați și cu mâinile și cu dinții (țărani dărdâie și aplaudă), numai aplauze să fie.

NICOLAE : Cât mai multe aplauze, tovarăși, cât mai multe aplauze !

DROJDIE : (încălzindu-se pe lângă foc) Brrrr ! Brrrrr ! Bine că ne mai încălzim și noi.

CARAGIALE : Ne încălzim la lumina învățăturii leniniste, tovarăși, să țineți bine minte lucrul acesta!

MARIN : (uitându-se către pătuiaș) Păi dacă acum nu măi e nici o primejdie să vină turcii, măi stau și eu cu voi o țără la foc.

VASILE : Absolut niciuna. Tovarășul Stalin ne-a scăpat o dată pentru totdeauna de ei, și ne va scăpa de toate relele de pe pământ.

NICOLAE : E prietenul nostru cel mai bun, al tuturor popoarelor chinuite și exploatare.

DROJDIE : Adă, Gheorghe, niște vin, din beci, ori niște țuică, tu nu vezi că ne e sete, ce dracului, ai orbul găinilor ! Și apoi, o dată vine tovarășu Stalin, eliberatorul omenirii pi la noi !

GHEORGHE : Aoleu, uitai, uita-m-ar moartea ! Acuș mă duc. (ia vadra și oala și dă fuga în beci să mai aducă băutură)

CONSTANDIN : (ca omul care vrea să mai stea de vorbă) Și chiar așa, tovarășe Stalin, sunteți în locul Țarului la muscali, adică sunteți Împărat ? Nu de alta, dar vă văd om de treabă ?

STALIN : (aprinzându-și o țigară) Sunt în locul lor, fraților, repet, în locul lor. În locul lor, pentru că eu nu sunt în nici un caz ca ei. Sunt de fapt conducătorul Uniunii Sovietice, care este o țară a muncitorilor și a țăranilor, adică a celor mulți și săraci. Sunt în locul țărilor pe care i-am dat jos tocmai pentru că erau cruzi și exploatare, pe când eu sunt bun, îi iubesc pe muncitori și pe țărani, care sunt ca și frații mei, și pe care neapărat vreau să-i fac fericiți.

DUMITRU : (încă mai clănțâne ca și ceilalți, dar mai încet) Dacă spuneți așa, că ați venit să ne ajutați pe noi, pe amărății aștia de țărani, e un boier la noi, rău de tot, care ne tot biciuiește când ne prinde... N-ați putea să ne scăpați de el ?

STALIN : (calm, se așează pe o buturugă, și își încălzește mâinile la foc) Cum nu. V-am și scăpat. Îl cheamă Totoianu, nu ?

MARIN : (holbând ochii) Așa e , boierule.

STALIN : Eu credeam că ne-ați înțeles, că sunteți oameni deștepți. (răspicat) Eu nu sunt boier, noi n-am venit să vă jecmănim, noi am venit să vă scăpăm de boieri și de chiaburi nesățioși, și de toți cei care-și bat joc de țăranul român ! Eu sunt deci fratele dumneavoastră , și lucru ăsta să vă intre bine în cap !

CONSTANDIN : Și putem să vă zicem frate Stalin, așa cum vorbim noi între noi, țăranii, frate Gheorghe, frate Dumitre ?

VASILE : Măi și întrebi, ce dracului de ești așa prost, mă Gheorghe !

STALIN : Cum să nu. Chiar vă rog să-mi ziceți așa! Frate Staline ! Nu sunt eu eliberatorul și fratele popoarelor înrobite?

NICOLAE : Se-nțelege !

MARIN : (minunându-se) Măi să fie, am mai avut și noi o dată noroc în istorie.

CARAGIALE : (zâmbind în felul lui) Prost să fii noroc să ai ! Vorba proverbului.

GHEORGHE : (sosește cu vadra cu vin și cu oala cu țuică) Vineee ! Am scos din butoiul ăla mic.

NICOLAE : (dând cu șapca de pământ) O să-i întindem un chef !

VASILE : Dar nici nu se putea altfel! În cinstea tovarășului Iosif Visarionovici Stalin, ce nu face poporul român ! Clasa țăărănească!

NICOLAE : Vă spun ca să nu ziceți că nu știți ! Clasa noastră muncitoare este trup și suflet alături de marele, de genialul, de iubitul nostru Conducător, Iosif Visarionovici Stalin, dezrobitorul popoarelor !

VASILE : (cu pumnu ridicat) La fel trebuie să fie și clasa țăărănească, să știți !

GHEORGHE : Păi o să fie ! Ce credeți voi muncitorii, că noi țăranii suntem măi proști decât voi ? Că ne lăsăm mai prejos ? (poftindu-i să bea) Hai luați.

MARIN : (ridicând cana) Atunci bine ați venit! Dacă ziceți, Vasile și Nicolae, că omu pe care l-ați adus cu voi ne scapă de turci, noi îl primim cu brațele deschise.

DROJDIE : Da, ca să vedem noi că are puterile care zice că le are, să vedem dacă ne scapă de boierul Totoianu. (mică pauză) Și măi este unu aici, peste apa Neagrăi, un vechil, unu al lu Moroianu, e ovrei el de felul lui. Dacă ne scapă de aștia, noi vă credem, și suntem prietenii voștri ăi mai buni ! Pe toată viața.

NICOLAE : (zâmbind) Măi încape vorbă, tovarăși!

VASILE : Păi noi, tomnai de asta, măi,frate Drojdie, ca să vă scăpăm de exploatare am venit. (gest cu palmele) Gata, a venit armata sovietică, glorioasă și biruitoare, și v-am și scăpat de ei !

(către Stalin) Nu, tovarășe Iosif Visarionovici Stalin ? I-am scăpat de exploatare, de boieri și de ciocoi !

STALIN : (calm) Fără discuție. Boierul Totoianu a fost decapitat, iar celălalt, Moroianu, sau cum dracului îi zice, a fost și el la fel ... pedepsit.

MARIN : (neîncrezător) Machea ?

GHEORGHE : (și el neîncrezător) Să-i vedem și noi. Nu credem până nu îi vedem.

STALIN : Măi, fraților, noi, comuniștii, când spunem o vorbă, apăi aia e vorbă ! (supărat) Ia mergeți, tovarășe Vasile și tovarășe Nicolae, și aduceți-i să se convingă și dumnealor.

VASILE : (docil, milităros) Am înțales, tovarășe Stalin ! Voi îndeplini imediat sarcina de partid pe care ne-ați dat-O!

NICOLAE : (la fel) Așa vom face, mult stimate și iubite tovarășe Iosif Visarionovici Stalin ! (aleargă să îndeplinească ce le-a cerut Stalin)

STALIN : (calm, strivind ținuturile cu cizma) Vă spun, ticăloșii ăștia nici nu meritau altceva. Și omenirea va fi scăpată cât de curând de toți burghezii, de toți împilatorii, de toți ticăloșii care asupresc clasa muncitoare și țărănimea muncitoare !

GHEORGHE : (care a ascultat cu atenție) Așa e, așa e , prietine ! (epilit)

STALIN : Vă spun și vă promit, Uniunea Sovietică va merge până la capăt, până când vom termina cu toți exploatare de pe lumea aceasta ! Așa cum i-am lichidat pe fasciștii germani, la fel îi vom lichida și pe iancheii americani. (respiră adânc)Iar de alde Totoianu și Moroianu, moșierimea și burghezia românească, pentru noi sunt un mizilic. Dar ce vă spun eu un mizilic, (gest) o pleavă pe care o sufli.

GHEORGHE : (înspăimântat , se uită la ceilalți. Aceștia sunt și ei speriați , dar totodată și încântați) E, pe dracu, nu se poate !

STALIN : (care a devenit mai vorbăreț) A hă hă ! Și încă cum ! O să vedeți numai. (în momentul acesta își face apariția Vasile și Nicolae, târând de picioare două cadavre)

DROJDIE : (a înlemnit) Iuuuu, Domne, ia-mă, da cine sunt ăștia ? (i se înmoaie picioarele și cade jos)

STALIN : Cine să fie ? (ceilalți au rămas împietriți) Boierul Totoianu și vechilul Moroianu (zâmbind),ziceați că n-am putere ?

MARIN : (tremură, îi clănțane dinții în gură) Iuuu, muică, făcui pe mine.

DUMITRU : (tremură, clănțănind) Mă luară fricurile, oa oa oameni buni ! Fricurile ...

IONEACĂ : (e mai tare. Clipind din ochi) Ce dracului făcurăți, bă Vasăle ? Visași ori mi se pare?

STALIN : (s-a ridicat. Se plimbă calm) ăștia sunt alde Totoianu și Moroianu, de care ziceați că vreți să scăpați.

CONSTANDIN : (tremură și el, însă e mai tare în curaj) Boierul Totoianu ? Ala care poruncește și ne biciuia dacă ne prindea pe pământul lui ?

VASILE : Da, chiar ăla ! Puseseam noi mâna pe el , că acum îi avem legați pe toți boierii și pe toți vechilii. Și acum ,(gest cu mâna la gât) jugănim.

STALIN : Ce credeți, că noi spunem vorbe în vânt? (face tacticos o pauză) Nu, tovarăși. Am zis că v-am scăpat de turci și de tătari, v-am scăpat ! Acum puteți să căutați cât îi hăul, nu găsiți picior de turc. Am zis că vă scăpăm de boieri și de moșieri, v-am scăpat tovarăși !

IONEACĂ : (se holbează la cadavre) Da, bă ! Așa a zis. (îi clănțane dinții) S-a ținut de cuvânt ! S-a

s-a s-a și și ținut de cu cuvânt .

CARAGIALE : (tremură și el ușor) Parcă și eu am, am fri fricuri. În, în poporul ăsta m-au luat și pe mine fricurile.

STALIN : (se uită la cer) Păi da, e trecut de miezul nopții. N-ar strica să mai pună cineva niște vreascuri pe foc, și să mai aducă niște votcă, sau țuică. Nu de alta, dar e tare bună.

NICOLAE : Imediat, tovarășe Stalin ! (aleargă prin ungherele curții cuprinse de penumbră să aducă vreascuri)

VASILE : (slugarnic) Aducem, aducem totul, tovarășe Stalin !

CONSTANDIN : (tremură) A-a-a-au-zi, to to-varășe Sta Stalin , da, da de ce i-a adus fără cap ?

STALIN : (zâmbind , arată spre Caragiale) A fost dorința dumnealui, a prietenului meu.

CARAGIALE : (tremură și el, de aceea s-a și dat aproape de foc) E, e mintea românului a de pe urmă. (îi clănțâne dinții și mai tare) Dă, dă, Doamne, mintea românului a de pe urmă ! (Nicolae a adus vreascurile. Le pune pe foc)

NICOLAE : Gata, tovarășe Stalin. Acum vom avea și căldură și lumină.(într-adevăr, pălălaia care se înalță luminează locul în jur).

STALIN : (lui Caragiale, celorlalți) N-au capete , pentru că dumnealui (arată către Caragiale) ne-a spus că mintea a de pe urmă a românului, zice că asta v-a salvat în istorie, Cică mintea a de pe urmă a românului e ... grozavă. E tot ce aveți voi mai de preț. Dacă cineva vă ia asta, v-a luat totul. (respiră mândru) Așa că pe toți burjuii ăștia, chiaburi, moșieri, burghezi, le tăiem capetele și le ducem în Rusia , ca să avem noi acum minte mai multă decât orice popor. Decât orice națiune, chiar și decât nemții sau americanii.

IONEACĂ : (i-a plăcut raționamentul lui Stalin) Ha, ha, ha, ha, ha ! Da știi că îți merge bibilica. Îți merge bibilica nu glumă, tovarășe Stalin ! Îți merge !

GHEORGHE : (i-a mai trecut, dar tot clănțâne) Ha, ha, ha, ha, ha ! Glumeț, glumeț, da e deștept !

DUMITRU : (clănțănind) Păi în cazul ăsta, dacă ne ia mintea românului a de pe urmă, noi românii ce ne mai facem ? Că rămânem ai mai proști de pe lume !

NICOLAE : Mă duc în beci să aduc țuică și vin.

STALIN : Hai repede !

DROJDIE : (și-a revenit din leșin. Se ridică tremurând și se duce să-i privească pe morți. Îi clănțâne dinții în gură de mama focului) Bă, bă, bă , fra, fra, fraților, da, da, de ce le-ați tă, tăiat ca capetele ?

GHEORGHE : (înveselit deodată) Ha, ha, ha ! Ca să le ia mințile, neică Drojdie. Le ia mințile și le duc la ei în Rusia.

VASILE : Asta n-are nici o importanță, tovarăși.

Important este că tovarășul Stalin a scăpat poporul ăsta și de turci și de boieri, și de moșieri ! (cu mâna ridicată) Gata, acum sunteți liberi ! Acum puteți și voi, țărani români, să fiți în sfârșit liberi ! (tare) Liberi și fericiți !

NICOLAE : (pune vadra cu țuică jos) Așa e, fraților ! Liberi și fericiți ! (agitând brațele) Uraaa! Uraaaa ! Trăiască armata sovietică eliberatoare ! Și Tătucul Stalin dezrobitorul popoarelor !

VASILE și NICOLAE : Uraaaa ! Uraaaaa ! Uraaaa!

În cinstea tovarășului Stalin, marele dascăl al omenirii, care ne-a salvat pe noi de turci și de exploatare !

NICOLAE : (cât îl țin rărunchii) Și acum, fraților, să bem în cinstea eliberării noastre ! V-am scăpat și de Totoianu și de Moroianu, (urlând) acum n-are de cine să vă mai fie frică !

GHEORGHE : (tot îi clănțâne dinții de frică. Râzând ca prostu) Ha, ha, ha, ha, ha ! Da, bă. Acum că ne scapă și de boieri, înseamnă că noi o să ne luăm pământu !

CONSTANDIN : (i s-au aprins ochii) Da, bă. Fir-aș al dracului ! Acu dacă nu mai e boierul Totoianu, înseamnă că putem să-i luăm noi pământu !

DUMITRU : Îl împărțim ca frații !

IONEACĂ : Așa e ? Să nu ia unu mai mult și altu mai puțin. Că fac moarte de om !

VASILE : Stați așa, fraților ! Stați puțin ! Să vedem ce zice și tovarășu Stalin ? Dânsul este tatăl nostru (crezând, dar și propagandistic) Dânsul este la fel de mare ca Dumnezeu !

IONEACĂ : (își zgâlțâie capul, ca și cum s-ar trezi la realitate) Așa e?

NICOLAE : Așae. Dânsul este foarte mare. Nici nu vă duce pe voi mintea aia de țărani cât este de mare. (clatină din cap) Numai pentru că e foarte bun se coboară printre noi. Și stă de vorbă cu noi, ne ajută. (bea) Hai noroc ! Să bem în cinstea tovarășului Stalin !

MARIN : (pilit) Apoi, dacă e așa, să bem ! (tare) În cinstea tovarășului Stalin fraților ! Că el ne-a scăpat de griji și de belele !

CONSTANDIN : (râde fericit) Păi dacă e așa să tot trăiești acum !

NICOLAE : (umple ulcelele cu vin și cu țuică) Beți, fraților, că e zi mare asta, să știți ! (tare) Comunismul va aduce oamenilor sârmani, fericirea pe pământ (urlă) Acum a venit rândul nostru să trăim ! Apoi să trăim !

GHEORGHE : Așa e, fraților ! Să fie într-un ceas bun ! (închină. Bea)

IONEACĂ : (răgușit) Eu cred că Dumnezeu v-a adus , fraților !

DUMITRU : Acum, dacă ne dă și pământurile boierilor, ale vechililor și ale chiaburilor, noi îi pupăm și picioarele !

VASILE : (cherchelit) Eu zic măi bine să-i încingem un joc ! O geampara, sau o sârbă. (cănille se golesc repede)

NICOLAE : (cu chef, joacă cu mâinile pe sus) Iu-hu-hu și iară iu-iuuu ! Să jucăm să rupem cuiu !

GHEORGHE : (se prinde lângă Nicolae) Uite-așa se joacă fata, și pe stânga și pe dreapta !

VASILE : Stați că vin și eu oameni buni ! (intră și el în horă)

CONSTANDIN : Haideți, bă fraților, să jucăm, dacă am scăpat și de turci și de boieri !

VASILE: Să-l chemăm și pe tovarășul Stalin cu noi!

IONEACĂ : (jucând de zor) Hai, vino și dumneata, Țarule, că ești om bun și ne-ai scăpat de belele !

GHEORGHE : Stai așa, parcă am pus eu undeva un fluier ! (merge lângă stâlpul căsoaiei, unde și-a ascuns fluierul. Începe să cânte din fluier o sârbă)

STALIN : Vino și dumneata în horă, tovarășe

Caragiale !

CARAGIALE : (miop, se descurcă greu) Aș veni, dar mi-am distrus ochelarii și nu văd.

STALIN : (s-a prins în horă) Trăiască armata sovietică eliberatoare ! Trăiască victoria comunismului în toată lumea! Trăiască stalinismul victorios !

DUMITRU : Dă-ne și pământ, tovarușe Stalin, și îți pupăm și picioarele.

STALIN : Asta e. Dacă ne-ar împărți nouă pământul boierului, ce bine ar fi !

GHEORGHE : (cântă din fluier de mama focului) Zi așa ! Nu te lăsa, neamule !

DROJDIE : (își face cruce) Doamne, păzește ! Când s-a mai pomenit să mai joace niște sârântoci ca noi sârba cu Împăratul muscalilor ! Parcă nu-i a bună !

CONSTANDIN : (a obosit) Vă mulțumim, tovarușe Stalin ! Și măi poftiți și altă dată !

DUMITRU : (răsuflă greu, a obosit și el. Hora se sparge) A fost frumos ! Astăzi a fost o zi măreață !

IONEACĂ : (ștergându-și transpirația) Acum putem să răsuflăm și noi ușurați ! Că am scăpat și de turci și de boieri .

NICOLAE : Și asta grație marelui popor sovietic și a tovarășului Stalin, părintele poporului nostru.

DUMITRU : Așa e. Haideți să mai ciogniți cu noi încă o ulcea, frate Stalin, și om mere la culcare.

STALIN : (atrăgându-i atenția) Dragă prietene, să-mi spui tovarășe Stalin. Frații sunt la mânăstire. O să avem noi grijă și de ăștia, că ce exploatatori sunt și pocăiții ăștia. Însă cu voi ciognesc pentru că (îl îmbrățișează pe Dumitru și îl pupă), pentru că îmi sunteți dragi.

DUMITRU : (țoc, țoc, îl pupă sonor pe Stalin, pe obraz) Țoc, țoc ! Așa, tovarășe Stalin, că mult bine ne-ai făcut nouă, rumânilor!

Mulțam, mulțam mult de tot !

STALIN : (satisfăcut) Hai noroc, dragi tovarăși ! (bea cu sete) V-am făcut mult bine, și o să vă mai fac. De asta să fiți siguri !

CONSTANDIN : Ne-ai scăpat de turci, ce nu mai speram noi în vecii vecilor.

GHEORGHE : (râzând prosteste) Și de boieri, bă prostule !

DUMITRU : Acum să ne dai și pământul lor. Și noi îți pupăm și picioarele, ca lu Cristos.

STALIN : (fericit, cherchelit, îl pupă pe Dumitru) Vă ...vă dau, cum să nu vă dau. Vă dau tot pământul boierilor și al vechililor, al moșierilor și al cheaburilor. Și pe cel al burghejilor ! Pe tot vi-l dau!

IONEACĂ : (brusc fericit, plin de recunoștință. Vine și-l pupă pe Stalin) Mulțam ! Mulțam mult de tot ,tovarușe Stalin ! (cade în genunchi și îi sărută picioarele) Țoc, țoc, țoc !

STALIN : (îl lasă să i le sărute) Cu asta nu mai sunt de acord. (mică pauză) Păi dacă suntem tovarăși, atunci să fim tovarăși ! La noi, la comuniști ,nu se permite așa ceva ! Un secretar de partid nu poate să fie de acord cu așa ceva, ca un tovarăș de al său să-i sărute picioarele. Așa ceva nu s-a mai pomenit, și nu se va pomeni niciodată la noi. Așa ne-a învățat Vladimir Ilici Lenin, așa îi învăț și eu pe comuniștii mei. (surâde) De aceea, te rog să te ridici în picioare ca să ne pupăm ca frații.

VASILE : Așa e, așa e ! Noi comuniștii nu suntem trufași, nu ne dăm mari ca boierii și ca burghezii.

STALIN : (aproabă) Țasta e adevărul. Uite, eu sunt marele Conducător al Uniunii Sovietice, și totuși am venit într-un sat românesc să stau de vorbă cu voi, care sunteți niște țărani simpli. Simpli și minunați, acesta e adevărul.(zâmbește larg) Am venit și v-am scăpat de nevoi.

TOȚI : (înclinându-se) Mulțam mult, tovarușe Stalin, mulțam mult !

STALIN : Și acum mă pup cu voi frățeste. Ca și cum m-aș pupa cu țărani din satul meu.(îl pupă pe Constandin) Așa, frate. Că de acum fiind tovarăși suntem ca frații ! Da nu ca ăia de la mănăstire, care sunt niște trântori.

CONSTANDIN : (țocăind sonor îl pupă și el pe Stalin) Așa, frate ! Mulțam mult pentru pământul boierilor !(întărind) Pe care ni l-ai dat, o dată pentru totdeauna.

STALIN : (cătore Mărin) Hai, vino să te pup și pe dumneata, că ești cel mai bătrân.(se pupă)

MARIN : (după ce s-a pupat îndelung cu Stalin, se șterge la gură și pe obraz cu dosul palmei) Să trăiești și să nu crezi. M-am pupat cu Împăratu cel bun al muscalilor.

DUMITRU : (câscând. Undeva, dincolo de pădure se aude cântecul straniu al unui cocoș) Măine mergem să împărțim pământul boierului !

GHEORGHE : (râde) Ha, ha, ha, ha, ha, ha ! Cum s-ar zice devenim și noi boieri!

IONEACĂ : (vesel) Măiculiță, muică. Când o auzi Muhamed că am scăpat și de el și că am ajuns și boieri, o să se ia cu mâinile de păr.

STALIN : (calm) Ce treabă avem noi cu el. N-are decât să se ia. Important este că de acum sunteți liberi și fericiți, și că de mâine o să trecem la construirea unei vieți noi și prospere !

MARIN : Țasta e cel mai bun lucru, fraților. Că de mâine devenim boieri !

VASILE : Și v-am scăpat și de turci, asta să nu uitați niciodată !

DUMITRU : (dă cu căciula de pământ) Ce mama dracului ! De când visăm și noi, țărani, să vină și vremea noastră !(tare) Acum a venit!

STALIN : Și încă cum . (cherchelit) Pentru bogătani va fi iadul ! Asta ne spune marxismul, tovarăși !

NICOLAE : (dă și el cu căciula de pământ) Uraaaaa ! Uraaaaa ! De mâine începem construirea socialismului pe pământ românesc, fraților ! Vom edifica în patria noastră Comunismul, cea mai umană dintre toate orânduirile care au existat vreodată pe fața pământului !

MARIN : (chiuie de bucurie. Dă și el cu căciula de pământ) Așa, fraților ! De mâine intrăm în rai ! Destul cu boierii ! Destul am fost jefuiți și exploatați ! Destul am fost călcați în picioare !

VASILE : Trăiască tovarușul Stalin și poporul frate sovietic, care ne-a dezrobit pe veci !

CEILALȚI : Trăiască ! Trăiască ! Trăiască ! (prelung) Și înfloreascăaaa !

STALIN : (zâmbind pe sub mustață) Bine, tovarăși. Mă bucur mult ! Asta înseamnă că dacă suntem ca frații vom colabora strâns și unit în jurul partidului!

IONEACĂ : Fără nici o îndoială, tovarușe Stalin !

CARAGIALE : Acesta e cel mai important lucru !

STALIN : Acum că v-am scăpat și de turci și de exploatare, care sunt dușmanii voștri cei mai perfizi, și pe care îi vom mătura de pe scena istoriei! (impresionant) Acesta este adevărul, tovarăși, pe exploatare îi vom mătura de pe fața pământului !

CONSTANDIN : (care s-a învățat să aplaude) Bravoouo ! Bravoouo ! tovarușe Stalin !

GHEORGHE : Așa le trebuie, ticăloșii! Destul și-au bătut joc de noi !

IONEACĂ : Să mai ajungem și noi boieri, fraților, nu numai alții să ne prigonească.

STALIN : (liniștindu-i) Așa va fi, tovarăși. Acum muncitorii și țărani vor ajunge boieri ! (îi privește galeș) Vă spun, fericirea și viitorul vor fi ale noastre. Iar lumea de mâine, care va fi a muncitorilor și a țăranilor, va fi raiul pe pământ !

VASILE : Uraaaa ! Uraaaa ! Trăiască tovarășul Stalin , în frunte cu poporul frate sovietic !

TOȚI : Uraaaa ! Uraaaaaa ! Uraaaa ! (Dumitru și Gheorghe dau cu căciulile de pământ)

CONSTANDIN : (chiuie) Iuhu - huuuuuu ! Iuhu-huuuuuu !

STALIN : Și acum, măi tovarăși, că am înfăptuit aceste mari realizări, și că acum este destul de târziu, și e timpul să cam mergem și noi, trebuie să stabilim ce avem de făcut, tovarăși ! Noi nu suntem ca exploatare, noi suntem muncitori, tovarăși, noi lucrăm după un plan bine stabilit.

CONSTRUIREA Socialismului, cea mai fericită și cea mai bună orânduire de pe pământ, se va face după un plan bine fundamentat, tovarăși.

MARIN : Facem, tovarăși, cum să nu facem, numai să ne dea pământurile boierilor.

STALIN : (cu mâna ridicată) Sunt ale dumneavoastră, tovarăși ! Chiar din acest moment ! Așa am hotărât, așa facem ! Nu e nici o problemă.

VASILE : Păi noi de ce am venit, măi tovarăși ? Tomnai de asta am venit, măi fraților. Ca să vă scăpăm de bebele.

IONEACĂ : Mulțam, prieteni, o să vă ajutăm și noi când veți fi la necaz. Cu ce putem. Că doar și voi ne-ați ajutat.

STALIN : Măi, tovarăși , noi am venit să vă facem fericiți ! Măine vă dăm toate pământurile boierilor și ale ciocoilor. Dar de poimăine începem să construim Socialismul și în patria dumneavoastră. Vrem să ne ajutați. Să fiți alături de clasa muncitoare, alături de noi, alături de poporul frate sovietic !

IONEACĂ : Dacă ne dați pământurile...suntem. De ce să nu fim.

GHEORGHE : Suntem, cum să nu fim. Dacă vom fi boieri ! (gest) A hă hă ! Păi ce nu faci dacă ești boier !

CONSTANDIN : Asta e, să fim și noi boieri.

DUMITRU : Să ne vedem noi boieri, că după aia vă ajutăm !

VASILE : Asta e , fraților ! Trebuie să fiți alături de noi ! Țărani și muncitorii sunt frați. Nu se poate să nu fiți alături de noi !

MARIN : Suntem. Cum să nu fim , tovaruși !

DROJDIE : Suntem. Sigur că suntem.

STALIN : Așadar suntem înțeleși ! Măine vă dăm pământul boierilor, și după aia ne apucăm să construim Socialismul ! (mică pauză) Vom face colectivizarea, tovarăși. Este nevoie să facem colectivizarea ! Fără colectivizare nu vom putea progresa, nu vom putea aduce raiul pe pământ.

Nu vom putea construi comunismul, visul de aur al omenirii.

CONSTANDIN : (mai moale) Facem, tovarușe, de ce să nu facem, dacă e vorba să intrăm în rai.

IONEACĂ : (n-a prea înțeles el ce a vrut să zică Stalin) Facem. Dacă nu se poate fără să nu-l facem, îl facem ! Numai să ne dea pământurile boierilor.

VASILE : Vi le-am și dat. Este ale voastre !

DUMITRU : Atunci îl facem. Nu se mai pune problema. (mică pauză) Îl facem că de aia ne-ați dat pământurile boierilor.

STALIN : (se uită la ceas, apoi la stele. Focul a mai scăzut.) E târziu, așa rămâne, atunci, cum am stabilit. Măine vă dăm pământurile boierilor, și de poimăine trecem la construirea socialismului, și la colectivizare. Noapte bună ! (un moment de tăcere stânenitor) Apoi noi ne ducem. Hai,

tovarășe Caragiale. (către Vasile și Nicolae) Haideți și voi, tovarăși. Măine seară venim iar, să facem planu pentru poimăine. Nu uitați de colectivizare și de construirea comunismului.

VASILE : Aveți toată încrederea în ei, tovarășe Stalin. Îi cunosc bine. Clasa muncitoare garantează pentru țărâtimea muncitoare !

MARIN : (tare) Mulțam mult, oameni buni ! Vă așteptăm !

DUMITRU : Și nu uitați de pământurile boierilor !

STALIN : Cuvântul nostru e cuvânt ! Noi nu ne luăm cuvântul înapoi. Rămâneți cu bine !

IONEACĂ : Cu bine, fraților, cu bine!(focul s-a stins și mai mult)

CONSTANDIN :(izbucnind) Iu-huuuu! De mâine suntem boieri, fraților! (urlă de fericire) Suntem boieri! Boieri, bă, boieri!

GHEORGHE : (își face cruce) Mare și bun a fost astăzi Dumnezeu cu noi, pupa-i-aș tălpile!

DUMITRU: (cască) A dat norocul peste noi, asta e.

MARIN : (râde ca prostu) Prost să fii, noroc să ai!

DROJDIE : Hai, măi, fraților, să mai durmim și noi, că ne-o ajunge !

IONEACĂ : Al dracului să fii tu, Drojdie, cu pipota ta, și așa, te culci țaran și te scoli boier.(focul s-a stins de tot. Gheorghe, Drojdie, Constandin, Dumitru, abia se mai văd)

DUMITRU : Eu mă duc să mă culc în tindă.

CONSTANDIN : (răgușit, obosit) Hai că merg și eu.

MARIN : Eu dorm aici, pe cojoc, lângă foc. Noapte bună, și Dumnezeu să ne ajute.

GHEORGHE : Măine trebuie să ne sculăm de dimineață, să mergem să luăm pământurile boierului!

IONEACĂ : Hai la culcare, că acuș răsare soarele.

(Focul s-a stins de tot. Acum nu mai e nimeni în picioare. Cântecele greierilor se aude ca și cum ar veni de pretutindeni. De parcă din cer a coborât o mare de greieri.)

PARTEA A TREIA

A doua zi după amiază. Imaginea pe care o vedem este cutremurătoare. În băutura căsoaiei, aproape cât ea de înaltă, se vede schelăria unui cal, făcut din bârne și din blane de lemn. Construcția pare absurdă și hidoasă. Este calul care-i obseda pe Marin și pe Ioneacă atunci când priveau în zare. De urechile și de botul calului atârna spânzurați Gheorghe, Dumitru, Marin, Ioneacă, Drojdie. Gheorghe este spânzurat de gât. Este mort. Ceilalți sunt spânzurați de picioare, atârna cu capetele în jos. Le au mari cât banița, și roșii. Se vede că au fost spânzurați încă de dimineață, sau chiar din noaptea trecută. Toți au hainele sfâșiate, semn că au fost schingiuiți, biciuiți. Din când în când se aud gemetele de muribunzi ale spânzuraților. Nu departe de ei Vasile și Nicolae, cinstesc, cu ulcelele în mână. Alături de ei se vede vatra de vin sau de țuică.

VASILE : Hai noroc, Nicolae! Să trăiască tovarășul Stalin, marele Dascăl al omenirii, și poporul frate sovietic!

NICOLAE :(cherchelit) Și armata sovietică, eliberatoare! Că dacă n-ar fi fost ea, astăzi n-am mai fi noi clasa muncitoare din România, fericiți !

VASILE : Și clasă conducătoare!

NICOLAE : Ce, se mai discută!

VASILE : (scârpînându-se în cap) Asta cam așa e.

NICOLAE : (se uită la soare) Fii atent, tovarășe Vasile, și cu ălălalt, cu prietenul său, cum dracului îi zice ...

VASILE : Cara gioale, pentru că cară gioale, nici atâta lucru nu ții minte, și-ai mai fost și secretar de partid pe organizație.

NICOLAE : Mda, ce să-i faci. Nu poate omu să le învețe pe toate o dată. Uiți că alaltăieri eram cazangiu?

VASILE : Bă, ține minte la mine. Unu și cu una fac două! Clasa muncitoare trebuie să învețe cât șapte, pentru că mâine noi vom conduce lumea! Noi!

MARIN : (geme) Aaa! Aaaaa! Aoleu, mor, oameni buni, mor!

VASILE : (se ridică furios) Care ești, bă? Dumitre, tu vorbești, bă?

MARIN : Aaaa! Io..io... Ai milă, și dezleagă-ne, Vasile, că ne dăm sufletu!

NICOLAE :(aspru) Tovarășe , Marin. Eu ți-am spus cum stăm! Care e problema. Nu v-ar fi rușine să vă fie, de porci fără rușine!

VASILE :(scuipă cu scârbă) Chiar așa! De porci!

NICOLAE : Porci! Porci fără rușine! Ptiu!

VASILE : Bine, mă, Mărine, nu v-ar fi nu știu cum pe la obraz! Venim noi, clasa muncitoare, împreună cu tovarășul Stalin, marele Dascăl al omenirii, și tovarășu Caragioale, să vă eliberăm de sub exploatarea dușmanului ... Vă eliberăm, vă facem fericiți! Vă dăm pământurile boierilor ...

NICOLAE : Vă facem boieri, fir-ați ai dracului de țărani nespălați, că voi n-ați mers ca noi, muncitorii, la oraș, să faceți dușuri ca noi... tot în ălbii de lemn vă spălați, și în loc voi să sprijiniți clasa muncitoare ...

VASILE : Da, voi o trădați ! Asta e, ne-ați trădat!

NICOLAE : Da, să vă intre în cap bine, fir-ați ai dracului de jigodii, să fiți voi, cu noi , cu comuniștii, n-o să vă meargă!

VASILE : Asta așa e! Cum a spus tovarășu Nicolae. N-o să vă țină! Așa că mai bine treceți-vă în colectiv.(mică pauză) Dacă vă treceți în colhoz, noi vă eliberăm! Și vă dăm drumu, și vă punem și primari!

NICOLAE : Și atunci o să fiți ai mai fericiți oameni de pe pământ!

DUMITRU :(geme) Aaa aaa, Doamne, măculiță, care m-ai adus pe lume!

VASILE : (se uită speriat la capetele lor umflate și vinete) Eu v-am spus, ne-am purtat cu voi omenește. Ce omenește! Mai ceva ca cu niște frați. Dacă vă treceți în colhoz, noi vă dăm drumu, și puteți să mergeți acasă la muierile voastre.

MARIN :(geme îngrozitor) Aaaa! Aaaa! Dă-ne , mă Vasile drumu! Tu nu vezi că ne dăm sufletele!

VASILE : Înțelegeți-mă, măi fraților și voi pe mine, dacă vine acum tovarășu Stalin și mă găsește că n-am reușit să vă conving să vă treceți de bunăvoie și nesiliți de nimeni în colhoz, îmi taie capu.

NICOLAE : La noi, la comuniști, așa e. Disciplina e disciplină!

VASILE : La noi e disciplină nu glumă, Mărine și ceilalți! Noi nu ne jucăm. Să vă intre bine în cap lucrul ăsta! Disciplina e cheia succesului construirii Comunismului în lumea întreagă! Și în univers!

DUMITRU : (geme) Aoleeeu! Măculiță care m-ai făcut, morrr ! Mooorr !

NICOLAE : Lasă, tovarășe Vasile, dacă sunt proști... Lasă-i să sufere. Când le-o veni mintea la cap, ne strigă ei.

VASILE : Păi da, că noi de ce i-am pus cu capul în jos, ca să le vină mintea la cap.

NICOLAE : (umple cănila) Și până când le vine mintea la cap, noi să mai beem o cană.

VASILE : (se așează jos) Așa e. Ne facem sânge rău pentru niște proști.

NICOLAE : Hai noroc! Pentru victoria socialismului și a comunismului în patria noastră!

VASILE :(ridicând cana) Trăiască Tovarășul Iosif Visarionovici Stalin, marele părinte al clasei muncitoare din lumea întreagă!

NICOLAE : (tare) Trăiască! Trăiască! Trăiască și-n veci să înflorească!

VASILE :(a dat cana pe gât) Dacă n-am fi fost noi, clasa muncitoare din România, crezi că s-ar mai fi construit vreodată comunismul pe pământul ăsta? Aiurea, așa îi bătea Dumnezeu!

MARIN : (geme) Aoleo, mamă, moorr! Sunt pe moarte, Doamne! Moooor! Moooor!

NICOLAE : Treceți-vă în colhoz ca să începem construirea socialismului în țara noastră, și vă dăm drumu. Hai, repede! Repede că n-avem timp!

CONSTANDIN :(e pe ducă, aiurează) Mooor! Mooor! (șoaptă) Simt cum mă înalț la cer...

VASILE : Domnule...(își dă peste gură) pardon (se uită în toate părțile) să nu mă audă cineva.

Tovarășe Nicolae, păcătoasă clasă este clasa asta a țăranilor, măi frate. Clasa țărănească.

NICOLAE : (bea) Hai noroc! (plescăind de plăcere) Vor să ne tragă și pe noi în jos. Vai de capul lor!

VASILE : Așa e. Ți-ai dat seama, nu? În loc să vină să se înfrățescă cu noi, ei vor pământ. Vor să ajungă boieri! Noi îi radem peăștia de pe fața pământului și ei vor să se facă boieri.

NICOLAE : Lasă că le venim noi, comuniștii, de hac! O să le iasă boieria pe nas!

VASILE : Hai, noroc! Și lor și la sclifosiții ăia de intelectuali. Ptiu! Pătură intelectuală, auzi, nu e bună nici s-o pui pe un câine să nu degere de frig!

MARIN :(geme) Aaa! Aaaa! Mooor!

NICOLAE : Le venim noi de hac, cum să nu le

venim. Că de aia suntem clasă conducătoare în stat, nu? Clasa muncitoare a devenit acum clasă conducătoare.

VASILE : Și dacă am devenit atunci clasă conducătoare, atunci să conducem! (în momentul acesta își face apariția Iosif Visarionovici Stalin, împreună cu Ion Luca Caragiale)

NICOLAE : (care i-a văzut primul, înlemnește) Aoleu, fir-aș al dracu, au venit!

VASILE : (sare în picioare ca un militar) Să trăiți, mult stimate și iubite Iosif Visarionovici Lele Lenin, pa pa pardon Stalin!

STALIN :(calm, suveran) Bună ziua, tovarăși!

NICOLAE :(salută militărește) Suntem la datorie, tovarășe Comandant!

STALIN :(inspectează atent terenul, le privește capetele spânzuraților) Sunteți într-adevăr la datorie. Da peăștia(arată cadavrele boierului Totoianu și pe cel al vechilului)... nu le-a luat nimeni de aici?

VASILE :(încurcat) Să vedeți, tovarășe Stalin, i-am lăsat aici ca să-i speriem. Ca să-i facem să se treacă mai repede în colhoz. Să să să întăleagă și ei, că că nu ne jucăm, în în coonstruirea socialismului.

NICOLAE : (tare) Noi construim socialismul, bă nărojilor, nu ne jucăm, ați auzit?

STALIN : (calm, zâmbind în colțul gurii) Și...n-au înțeles? (mică pauză) Eu credeam că până acum colectivizarea este ca și încheiată. Așa ați promis când ne-ați adus aici! Că în satul vostru or să meargă lucrurile repede încât va fi un ezeplu și pentru celelalte sate.

VASILE :(mâhnit) Ne ne-am îm împotmolit, Tovarășe Stalin.(rugător) Ne-am împotmolit Iosif Visarionovici Stalin, fir-ar să fie de belea! Zău dacă ne așteptam la atâta prostie din partea lor!

STALIN : (mâhnit și el) Ezact ca la mujicii noștri...(nemulțumit) Așadar, așa cum am bănuit, refuză să se treacă în colhoz!

MARIN : Aoleuu! (geme) Mor, mooor! Moor, oameni buni!

CONSTANDIN : (pe moarte) Aăăă! Zboor...moor, măiculiță ... Apăăă...(Stalin îi privește cu scârbă)

STALIN : Ce-au zis?

CONSTANDIN : (își dă duhul) Mooor...Mă înalțîî, moor mamă.

NICOLAE : Să vedeți, tovarășe Iosif Visarionovici Stalin. Hoți! Că țăranu român e hoț, dat dracului. Poate nu știați lucrul ăsta ?

VASILE :(întărește și el) Așa e, tovarășe Stalin, așa e! Așa e!

CARAGIALE : (cu subînțeles) V-am povestit eu, Iosif Visarionovici , că ăsta e poporul dat dracului.

STALIN : (nemulțumit) Da, mi-ai spus. Îmi aduc aminte. (lui Nicolae) Spune.

NICOLAE : Sunt foarte șireți, tovarășe Iosif Visarionovici Stalin. La început, vă aduceți aminte, după ce i-am scăpat de turci și de boieri, s-au arătat bineviotori...ne-au mulțumit. Au zis că vă sărută și picioarele...

STALIN :(mușcându-și mustața)Da, așa au zis!

DROJDIE :(sângele i-a izbucnit pe nas, adunându-se într-o băltoacă) Apă, apăăă ! Mooor, mamă! Mooooo!

NICOLAE : Au zis și că după ce primesc pământul boierilor, ni se alătură nouă în construirea socialismului în patria noastră.

CARAGIALE : Eu v-am prevenit, Iosif Visarionovici Stalin, că ăsta e un popor ciudat, dat dracului !

STALIN : Într-adevăr, e un popor foarte ciudat. Să vrei tu să-l faci fericit, și el să refuze.

VASILE :(raportând) Însă, mult stimate și iubite Iosif Visarionovici Stalin, după ce azi dimineață le-am împărțit moșiile boierilor, și după ce s-au văzut boieri, ai dracului dacă au vrut să se mai treacă în colhoz!

NICOLAE : Așa e, tovarușe Stalin, e foarte adevărat ce spune tovarușul Vasile.

CARAGIALE :(ridicând brațul) Ahă hăăăă, Iosif Visarionovici . Poporul ăsta o să vă dea multă bătaie de cap ! Vă spun că nu e de glumit cu el. Pe mine m-a făcut să-mi iau lumea în cap. M-am exilat unde și-anțărcat capra întortură iezii, la mama dracului la Berlin!

STALIN :(torpilat la auzul acestui cuvânt) Chiar la Berlin, Ion Luca! N-ai putut și dumneata să-ți alegi alt oraș!

CARAGIALE : (stânjenit și el) Așa s-a întâmplat, Iosif Visarionovici, nu din cauza mea.

STALIN :(scârbit, se întoarce către spânzurați) Hei, mujici ordinari! Vă cer să vă țineți de promisiune.(apăsător) Azi noapte mi-ați promis că țăranimea în alianță cu clasa muncitoare, va trece la construirea comunismului în patria noastră. Avem nevoie de ajutorul vostru! Doar noi v-am scăpat de turci și de exploatare!(dur) Aștept răspunsul vostru!

MARIN : (sângele îi picură pe nas) Mooor ... mooor ... apă...apă !

STALIN :(privindu-l pe Gheorghe, care e mort demult, având ștreangul de gât) Pe ăsta de ce l-ați spânzurat așa?

NICOLAE : ăsta a fost ăl mai al dracului dintre toți, tovarușe Stalin. După ce s-a văzut boier, mi-a spus în față și a susținut sus și tare (măimțărindu-l) Păi ce crezi, zice, că de asta am ajuns eu boier, ca să dau pământu și să intru în colhoz! Prost așa fi dacă oi intra eu în colhoz cu toți nespălații și cu toți puturoșii!

VASILE : Și le-a zis și la ceilalți: Proști ați fi, bă, dacă dați pământu înapoi și vă treceți în colhoz! Proști o-ți fi!

NICOLAE : Și atunci după metoda noastră, așa cum ne învață și statutul, l-am(gest cu mâna) l-am spânzurat.

STALIN : Absolut normal!

VASILE : (a devenit guraliv) Însă proștii ăștia în loc să se sperie, sau în loc să le dea de gândit, ce credeți că au făcut?

STALIN : Ce?

VASILE : Au început să umble cu fofârlica.

STALIN : (nu înțelege termenul) Fofârlica? Ce este aia?(apăsător) Fo-fâr-lica?

NICOLAE : (râzând cu candoare) Fo-fâr-li-ca, fofârlica, Iosif Visarionovici Stalin, fo-fâr-li-ca!

CARAGIALE : (râzând în hohote) Fofârlica. Iosif Visarionovici. Fofârlica! Eu v-am spus, v-am avertizat dinainte, v-am precizat, ăsta este un popor care umblă cu fofârlica!(rar) Asta este esența lui de popor, umblă cu fofârlica.

STALIN :(învădit și el) Bine, bine, dar ce e aceea o fofârlică, adică lucru cu care umblă poporul ăsta, că eu nu-l văd? Nu văd fofârlica. Vreau să văd fofârlica.

VASILE : (se uită îngrozit la Nicolae)Fo-fâr-li-ca.

NICOLAE :(îngrozit) Am dat-o dracului, de unde scot eu acum fofârlica, să v-o arăt.

STALIN :(zâmbind) Sunt foarte curios să văd cum arată fofârlica. Asta e toată problema.

CARAGIALE : (se uită la cei doi) Fofârlica? Exact, ce este aia o fofârlică? Nu m-am gândit niciodată.

NICOLAE : (își stoarce mințile. A găsit) Ahaaa! Am găsit. Adică umblă cu șoalda. Românii sunt un popor care umblă cu șoalda. (fericit că poate să explice) Asta este. Fofârlică sau șoaldă.

STALIN : (se luminează la chip, apoi se întunecă) Aha, șoalda! Da ce e aceea șoaldă?

VASILE : (se uită îngrozit la Nicolae) Șoalda? Ce e aia șoaldă acum?

NICOLAE : (îngrozit. Începe brusc să tremure) Șoaldă? Șoaldă?

CARAGIALE : (râde) Șoaldă? Adică dă cu șoalda, Iosif Visarionovici. E o expresie intraductibilă., Iosif Visarionovici Stalin, care spune în schimb foarte multe.

NICOLAE : (îi clănțâne dinții) Așa e! Așa e , mult iubite și stimate, Iosif Visarionovici Stalin! Șoaldă!

STALIN : (dumirit în sfârșit) Aha, acum înțeleg. Am înțeles.

CARAGIALE : E un popor foarte misterios, Iosif Visarionovici.

STALIN : Misterios?

CARAGIALE : Da, da.

STALIN : Misterios, ai spus? (scoate din buzunar pistolul, pe care i-l dă lui Nicolae) Am uitat să-l iua pe Beria cu mine, fă tu te rog ceea ce trebuie să facă el. Fă-mi acest mic serviciu!

NICOLAE : (tremură. Îi clănțâne dinții sonor, cavernos) Da, da, da, am am înțales to to varușe Ios Iosif Visarionovici Sta Stalin ... (cu pistolul care-i tremură în mână merge și-i împușcă în cap pe cei spânzurați. După ce-i împușcă se întoarce și-i dă pistolul lui Stalin. Acum tremură și mai tare)

STALIN : (îl privește zâmbind) Mulțumesc! (lui Caragiale) Acum mai sunt misterioși, prietene?

CARAGIALE : (parcă l-a apucat și pe el tremuratul) Eu știu, Iosif Visarionovici . Din partea poporului ăsta nu știi niciodată la ce trebuie să te aștepți. (respiră adânc) Poate că acum sunt și mai misterioși.

STALIN : (meditativ) Mă puneți pe gânduri, tovarăși. (lui Vasile și Nicolae) Ce vă uitați așa la mine! Luați-i! Dați-i jos și luați-i! Acum sigur se vor înscrie în colhoz. (tare, solemn) Acum au fost formați, educați, acum sunt apți să intre în colhoz, tovarăși! Cu siguranță vor deveni adevărați apostoli ai colectivizării! (face o pauză. Respirând adânc) Ascultați-mă bine, tovarăși, e un mare adevăr pe care vi-l spun: Comunismul, visul de aur al omenirii, numai cu asemenea oameni poate fi construit! (încheie cu mâna ridicată în sus. Vasile și Nicolae aplaudă clănțănind din dinți)

VASILE : Uraaaa! Uraaa! Uraaa!

NICOLAE : Uraaaa! Pentru construirea și desăvârșirea comunismului în patria noastră! Trăiască tovarușul Iosif Visarionovici Stalin, părintele tuturor popoarelor! Marele Dascăl al omenirii!

STALIN : (se înclină) Mulțumesc, tovarăși! (arătând către morți) Luați-i și porniți cu ei în campania victorioasă a colectivizării țării! (Vasile și Nicolae se apucă tremurând și clănțănind să-i dezlege și să-i dea jos pe spânzurați. Îi vor trage de picioare și-i vor scoate afară din bățatură)

CARAGIALE : (râs nervos) He, he, he, he, he, he, he. Iosif Visarionovici, frate! Dumneata ești altfel de om decât mine. Ești hotărât, limpede în acțiuni, dintr-o bucată. Știi ce vrei!

STALIN : (frecându-și mâinile de bucurie) Să vezi cum o să meargă acum colectivizarea. Strună! (respirând adânc) În câțiva ani va fi încheiată.

CARAGIALE : Și atunci mă veți invita, desigur, la marea sărbătoare a încheierii colectivizării.

STALIN : Neapărat, prietene. Nu ești dumneata bunul și scumpul meu amic? (plimbându-se cu mâinile la spate este cât pe-acți să calce pe scândura cu care Drojdie și Ioneacă au jucat țințar. Stalin o ia în mână și o cercetează) Ce-or fi semnele astea misterioase?

CARAGIALE : E un joc, Iosif Visarionovici. Un joc foarte popular la români. Îi zice Țintaru sau Moara. Țaranii joacă pe meleagurile astea Moara de veacuri.

STALIN : Și ?

CARAGIALE : Nimic, Iosif Visarionovici. Acum cred că am înțeles mai bine poporul ăsta. Deși niciodată nu-l voi înțelege pe deplin.

STALIN : Ce absurd. Să vrei să cunoști un popor! Cu un popor faci ceva, dragul meu. Nu te apuci să-l cunoști. Faraonii au construit Piramidele, eu voi construi Comunismul, visul de aur al omenirii. (mică pauză) Mai bine hai să facem un joc...din ăsta.

CARAGIALE : E o idee bună. (se așează pe o buturugă)

STALIN : (se așează și el) Așadar vom juca Țîntaru sau Moara. (își aprinde o țigară) Oare nu e lumea asta și istoria o Moară? O moară care treieră neîncetat?

CARAGIALE : Să vă povestesc ceva, Iosif Visarionovici ... (mică pauză) Am mutat. Poporul acesta a avut un mare poet. Se numea Mihai Eminescu. În timpul vieții lui, oamenii l-au făcut în toate felurile. (vorbește rar, atent la joc) I-au zis că e incult, că e prost, că e tâmpit, că e bețivan, că e cap pătrat. Până și un Mitropolit, unul Grama, nu s-a lăsat până nu l-a făcut de două parale. Numai ce era el nu i-au zis, și anume că era poet genial. Un geniu.

STALIN : (atent la mutare) Am mutat. Spune, te ascult.

CARAGIALE : După ce în timpul vieții, și-au bătut joc de el cum au vrut, și l-au făcut să moară nebun și în mizerie... După ce l-au omorât, deci, au început să-l ridice în slăvi, să-i închine ode, poezii, să-i ridice statui.

STALIN : (așezând boabele) Spune mai departe, te ascult. Deci după ce și-au omorât geniu, poporul acesta a început să-l ridice în slăvi.

CARAGIALE : Da.

STALIN : Țsta e un popor masochist. Ascultă-mă pe mine. Nici nu merită să-ți bați capul cu el. (își ciocăne tâmpla) E un popor care nu e normal la cap. Știu de mult lucrul ăsta.

CARAGIALE : Ați făcut Morîșcă. M-ați bătut.

STALIN : (preocupat de idee) Nici poporul meu nu e normal la cap. (privind în zare meditativ) De altfel eu cred că nici un popor nu e normal la cap. De aceea trebuie să ne purtăm așa cum merită cu popoarele.

CARAGIALE : Mai facem un joc?

STALIN : (vesel) Facem. E foarte reconfortant. O să-l dau ca sarcină de partid. Să se joace în toate organizațiile de partid din Uniunea Sovietică, și apoi să se joace și în celelalte țări socialiste.

CARAGIALE : Am mutat.

STALIN : Și eu. Te ascult.

CARAGIALE : Poporul ăsta are mai multe metehne, Iosif Visarionovici. Metehne ascunse. Eu mi-am bătut joc de el luându-i metehnele în târbacă.

STALIN : (atent) Mută. Ce e aia în târbacă?

CARAGIALE : În răs. L-am ironizat pe el și metehnele pe care le avea. Într-un cuvânt, mi-am bătut joc de el pe cât de subtil pe atât de crunt.

STALIN : Așa?

CARAGIALE : Ce credeți Iosif Visarionovici (mută) În loc să se îndrepte, în loc să încerce să scape de acele metehne de care eu îmi bătusem joc, poporul ăsta mai tare le asimila. Ba a început să asimileze și alte metehne în plus.

STALIN : Am mutat.

CARAGIALE : Ca și cum i-ai spune unuia că e prost, și el în loc să încerce să se îndrepte devine și mai prost. Îmbrățișează cu o patimă și mai mare prostia.

STALIN : Înțeleg. Și lumea a numit trăsătura aceasta caragialism. (rar) Ca-ra-gi-a-lism! S-a produs o caragializare și mai profundă a acestui neam. E o boală.

CARAGIALE : (uimit) De unde știți?

STALIN : Știu. De asta am servicii secrete. Și consilieri. Colaboratori, nu? Cu cât o critici și îți bați joc de ea, cu atât ea se întinde. Devine mai profundă. Ca râia. Ca un cancer.

STALIN : Morîșcă. Te-am bătut iar! (se ridică în picioare. La fel face și Caragiale.) Ascultă-mă pe mine, dragul meu. Dacă poporul ăsta, care nu e misterios, căci nu există așa ceva... Popoarele sunt de două feluri, care dispar, și care le fac pe altele să dispară.

CARAGIALE : Vă ascult, Iosif Visarionovici.

STALIN : Ascultă-mă pe mine, dragul meu, căci eu nu sunt un om complicat ca dumneata. Dacă poporul ăsta nu moare de comunism, pardon de stalinism, va muri de caragialism. Adică, dacă el va supraviețui comunismului, cu siguranță va dispărea din cauza acelei boli cumplite pe care amândoi am numit-o caragialism. Ceea ce este un lucru și mai cumplit, să recunoaștem. (rar,

meditativ) Datorită caragialismului...(în momentul acesta dinspre sală urcă pe scenă Vasile și Nicolae)

VASILE : Să trăiți tovarășe Iosif Visarionovici Stalin !

STALIN : (calm) De unde veniți, de jos din sate,nu?(arată spre sală)

NICOLAE : (însuflețit) Da, tovarușe Iosif Visarionovici Stalin !

STALIN : (înviorat) Ei, cum merge colectivizarea?

VASILE : Bine, tovarușe Secretar General! Admirabil. Până la toamnă terminăm. Mai avem puțin. Chiar foarte puțin.

STALIN :(le strânge mâna) Felicitări! O să vă propun pentru a fi decorați cu prilejul zilei de 7 Noiembrie(oftează. Privește în jur) Hei, hei, hei! Și acum rămâneți cu bine, tovarăși. Pe mine mă cheamă treburi importante. Am toată încrederea în voi. Sunteți soldați de nădejde ai partidului! Când terminați colectivizarea să-mi raportați.

VASILE : (bate din călcâie, ca un adevărat soldat) La ordinele dumneavoastră, tovarușe Iosif Visarionovici Stalin, Marele Dascăl al popoarelor, eliberatorul întregii omeniri!

STALIN : (privindu-l în ochi cu căldură) Mulțumesc! Mulțumesc, dragii mei! Victoria va fi a noastră!(se oprește apoi în fața lui Caragiale. Se îmbrățișează și se sărută) La revedere, prietene. Mi-a făcut multă plăcere. Ascultă-mă pe mine, dragul meu. Nu știu dacă stalinismul va cuceri lumea. Dar stalinismul împreună cu caragialismul, da! Asta în mod sigur !

CARAGIALE : (cu zâmbetul lui ironic) Mă flatați,Iosif Visarionovici.

STALIN : (trist) E un adevăr, dragul meu. Cât despre poporul dumitale misterios...(mișcând arătătorul într-o parte și în alta)Nu există așa ceva. Există numai popoare care înghit alte popoare(către sală) și popoare care sunt înghițite da alte popoare. De exemplu poporul ăsta!(se uită apoi la Caragiale) îmi pare nespus de prost. Da, da. Nu mă înșel deloc. Ba chiar așa spune, fără să greșesc, că e cel mai prost popor din lume. Și știi de ce?

CARAGIALE : (clatină din cap)

STALIN : Pentru că va dispărea. Însă nu de mâna altui popor. Ci de mâna lui! (mică pauză) Singur și-o va face. Ascultă-mă pe mine.(grăbit) Și acum vă las. (se îmbrățișează și se pupă din nou cu Caragiale)(celor doi) Vă las în locul meu aici. Am toată încrederea în voi! Sunt convins că o să lucrați bine!(cu mâna ridicată) Rămâneți sănătoși!

VASILE : (îi face semne cu mâna.Își șterge lacrimile) Vă mulțumim , Iosif Visarionovici Stalin, cel mai mare geniu al tuturor popoarelor!

NICOLAE : (plânge cu adevărat) Mult iubite și neprețuite , tovarușe Stalin! Tătucul și părintele nostru.(tare, răgușit) Să mai veniți pe la noi. Vă așteptăm cu brațele deschise! Drum bun, Iosif Visarionovici! (Stalin s-a îndepărtat.Nu se mai vede)

VASILE : (făcând semne cu mâna) Să aveți grijă de dumneavoastră, Iosif Visarionovici, să aveți grijă!

CARAGIALE : (meditativ, trist) Curioase vorbe...Un popor care pierde din cauza lui, e un popor care nu merită să trăiască, nu-i așa? Care merită să dispară.(se îndepărtează fără să se grăbească, uitând să-și mai ia rămas bun)

VASILE : (își șterge lacrimile suspinând)

NICOLAE : (plânge și el) Ce zi măreață a fost asta! Cea mai măreață zi în istoria poporului acesta!

VASILE : (trist) Hai, Nicolae, avem mult de lucru.Colectivizarea merge greu. O să avem de luptat nu glumă.

NICOLAE : Merge greu, fir-ar a dracului de colectivizare cu cine a făcut-o.Da dacă trebuie s-o facem, o facem!

VASILE : (oftând)Apoi ce putem să facem. Avem altceva de făcut?(coboară în sală.Lumina se stinge încet, încet. Undeva departe, se aude un câine urlând a morțiu)

S F Â R Ș I T